

Anexă la Ordinul ministrului energiei.....

Planul Național de Redresare și Reziliență – Pilonul I. Tranziția verde – Componenta C6. Energie

Măsura de investiții - Investiția I.4 – Lanț industrial de producție și/sau asamblare și/sau reciclare a bateriilor, a celulelor și panourilor fotovoltaice (inclusiv echipamente auxiliare) și noi capacități de stocare a energiei electrice

GHID SPECIFIC

CONDIȚII SPECIFICE DE ACCESARE A FINANȚĂRII DIN FONDURI EUROPENE AFERENTE PNRR

Sprijinirea investițiilor în dezvoltarea capacităților de stocare a energiei electrice (baterii)

Procedură de ofertare concurențială pentru sprijinirea investițiilor în dezvoltarea capacităților de stocare a energiei electrice (baterii)

CUPRINS

CAPITOLUL 1. INFORMAȚII DESPRE PROCEDURA DE OFERTARE CONCURENȚIALĂ PENTRU SELECȚIA PROIECTELOR	5
1.1 Măsura de investiții și obiectivul specific	6
1.2 Tip ofertare/apel, durată, modalitate de depunere a proiectelor	7
1.3 Acțiunile și activitățile finanțabile	7
1.3.1 Acțiunile finanțabile	7
1.3.2 Activitățile finanțabile eligibile	7
1.4 Tipuri de solicitanți	8
1.5 Indicatori	8
1.6 Alocarea stabilită pentru procedura de ofertare concurențială	8
1.7 Valoarea maximă a finanțării din fonduri europene	9

1.8	Ajutor de stat	9
------------	-----------------------	----------

CAPITOLUL 2. REGULI PENTRU ACORDAREA FINANȚĂRII	12
--	-----------

2.1	Eligibilitatea solicitantului	12
------------	--------------------------------------	-----------

2.1.1.	Beneficiarul real	12
---------------	--------------------------	-----------

2.2	Eligibilitatea proiectului	19
------------	-----------------------------------	-----------

2.3	Eligibilitatea cheltuielilor	22
------------	-------------------------------------	-----------

CAPITOLUL 3. COMPLETAREA OFERTEI	26
---	-----------

3.1.	Modalitatea de completare a Ofertei	26
-------------	--	-----------

3.1.1	Obiectivele și rezultatele proiectului	27
--------------	---	-----------

3.1.2	Context și justificare	27
--------------	-------------------------------	-----------

3.1.3	Sustenabilitate	27
--------------	------------------------	-----------

3.1.4	Relevanță	27
--------------	------------------	-----------

3.1.5	Complementaritate	28
--------------	--------------------------	-----------

3.1.6	Aplicarea principiilor orizontale	28
--------------	--	-----------

3.1.7	Descrierea investiției și riscuri	29
--------------	--	-----------

3.1.8	Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM) și respectarea principiului DNSH	29
--------------	--	-----------

PNRR – Componenta C6. Energie

Ghidul Specific_ Măsura de investiții I.4, sub-măsura 3

3.1.9	Studiul de fezabilitate	32
3.1.10	Analiza Cost Beneficiu	33
3.1.11	Managementul de proiect	37
3.1.12	Elaborarea bugetului	37
3.1.13	Contribuția proiectului la tranziția verde și digitalizare	38

CAPITOLUL 4. PROCESUL DE EVALUARE ȘI SELECȚIE 38

4.1	Descriere generală selectare oferte	38
4.1.1	Verificarea administrativă și a eligibilității ofertelor	38
4.1.2	Evaluarea tehnico-economică a ofertei	39
4.1.3	Etapa precontractuală (depunerea documentelor aferente contractării, ulterior notificării de aprobare a proiectului):	40
4.1.4	Semnarea contractului de finanțare	40
4.1.5	Implementarea proiectului	41
4.2	Depunerea și soluționarea contestațiilor	41

CAPITOLUL 5. CONTRACTAREA PROIECTELOR 42

ANEXE 43

CAPITOLUL 1. INFORMAȚII DESPRE PROCEDURA DE OFERTARE CONCURENȚIALĂ PENTRU SELECȚIA PROIECTELOR

Prezentul ghid a fost elaborat de Ministerul Energiei pentru a permite acordarea de finanțare din fondurile europene aferente Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR), aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României, pentru proiecte de dezvoltare a capacităților de stocare a energiei electrice (baterii). Acesta include informații referitoare la condițiile de finanțare, procedurile de evaluare și selecție a proiectelor și informații generale privind implementarea proiectelor.

Ghidul a fost consolidat prin integrarea observațiilor primite în cadrul procesului de consultare publică desfășurat prin publicarea documentației aferente pe site-ul Ministerului Energiei <https://energie.gov.ro/category/pnrr/masura-de-investitii-i-4/>, precum și a observațiilor primite din partea Consiliului Concurenței și a Comisiei Europene.

Procedura de ofertare concurențială pentru selecția proiectelor se lansează prin platforma electronică dedicată PNRR.

Sprijinul financiar acordat pentru investiții destinate capacităților de stocare a energiei electrice (stocare autonomă a energiei electrice) conectate la linii de transport sau de distribuție, indiferent de nivelurile de tensiune, contribuind la atingerea obiectivelor asumate de România în cadrul PNRR – Componenta C6. Energie, măsura de investiții I.4 – *Lanț industrial de producție și/sau asamblare și/sau reciclare a bateriilor, a celulelor și panourilor fotovoltaice (inclusiv echipamente auxiliare) și noi capacități de stocare a energiei electrice, sub-măsura 3: Dezvoltarea capacităților de stocare a energiei electrice (baterii)*, se bazează pe procedură de ofertare concurențială.

În situația în care, pe parcursul perioadei de depunere a proiectelor intervin modificări care nu afectează semnificativ regulile și condițiile de finanțare stabilite prin prezentul Ghid, inclusiv prelungirea termenului de depunere, Ministerul Energiei va aduce completări sau modificări ale conținutului acestuia, prin publicarea unei versiuni revizuite. Modificările legislative sunt aplicabile automat, prezentul ghid neînlocuind legislația specifică stabilită prin alte acte normative, decât dacă este precizat în mod explicit.

Vă recomandăm ca, înainte de a începe completarea ofertei, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor finanțate din PNRR *Pilonul I. Tranziția verde – Componenta C6. Energie, Investiția I.4 – Lanț industrial de producție și/sau asamblare și/sau reciclare a bateriilor, a celulelor și panourilor fotovoltaice (inclusiv echipamente auxiliare) și noi capacități de stocare a energiei electrice, sub-măsura 3: Dezvoltarea capacităților de stocare a energiei electrice (baterii)*.

Vă recomandăm ca, până la data limită de depunere a ofertelor în cadrul procedurii de ofertare concurențială, să consultați periodic pagina de internet www.energie.gov.ro, pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor specifice și/sau generale, precum și alte comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul PNRR.

Atât formularul ofertei concurențiale, cât și anexele acesteia, vor fi încărcate în platforma electronică dedicată PNRR, conform Manualului de instrucțiuni elaborat de MIPE-STS și publicat pe site-ul ME. În

situația unor eventuale disfuncționalități ale platformei IT <https://proiecte.pnrr.gov.ro/#/home>, instrucțiunile privind utilizarea unor modalități alternative de depunere (de ex. adresa de e-mail) vor fi publicate pe site-ul ME <https://energie.gov.ro/category/pnrr/> și la adresa support.pnrr@energie.gov.ro.

Important: Toate documentele vor fi prezentate în limba română.

1.1 Măsura de investiții și obiectivul specific

Intervenția vizează promovarea investițiilor în sectorul de energie curată și eficiență energetică, în vederea asigurării contribuției la obiectivele stabilite prin Pactul Ecologic European, țintele stabilite în cadrul Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC) privind utilizarea energiei din surse regenerabile, precum și cele stabilite în cadrul PNRR, prin promovarea investițiilor în construirea unei noi capacități de stocare a energiei electrice în baterii de cel puțin 240 MW (sau 480 MWh), în vederea reducerii emisiilor de GES. Punerea în funcțiune a unei capacități de stocare de cel puțin 240 MW (480 MWh) trebuie realizată până în trimestrul II 2026.

Principalul obiectiv urmărit pentru investițiile finanțabile în cadrul prezentului Ghid este:

- Punerea în funcțiune a unei capacități de minimum 240 MW (sau 480 MWh) de stocare a energiei electrice în baterii, până în 30 iunie 2026, contribuind la atingerea obiectivelor asumate de România în cadrul PNRR – Componenta C6. Energie, măsura de investiții I.4 – Lanț industrial de producție și/sau asamblare și/sau reciclare a bateriilor, a celulelor și panourilor fotovoltaice (inclusiv echipamente auxiliare) și noi capacități de stocare a energiei electrice.

Investițiile finanțate în cadrul acestei măsuri de investiții vor avea un impact pozitiv în ceea ce privește:

a) reducerea emisiilor de carbon în atmosferă generate de sectorul energetic prin înlocuirea unei părți din cantitatea de combustibili fosili consumați în fiecare an pentru producerea energiei termice și electrice - cărbune, gaz natural;

b) o economie mai eficientă din punctul de vedere al utilizării surselor, mai ecologică și mai competitivă, conducând la dezvoltarea durabilă, care se bazează, printre altele, pe un nivel înalt de protecție și pe îmbunătățirea calității mediului;

c) atingerea obiectivelor Uniunii Europene privind producția de energie din surse regenerabile prevăzute în Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile;

d) creșterea producției de energie electrică din surse regenerabile contribuind la obiectivele Pactului verde european ca strategie de creștere sustenabilă a Europei și combaterea schimbărilor climatice în concordanță cu angajamentele Uniunii de a pune în aplicare Acordul de la Paris și obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU;

e) atingerea obiectivului privind neutralitatea climatică, prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de stabilire a cadrului pentru atingerea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1999 ("Legea europeană a climei"), referitor la asigurarea, până cel târziu în 2050 a unui echilibru la nivelul Uniunii

între emisiile și absorbțiile de gaze cu efect de seră care sunt reglementate în dreptul Uniunii, astfel încât să se ajungă la zero emisii nete până la acea dată;

- f) flexibilizarea rețelei de energie electrică și contribuția la integrarea capacităților suplimentare de producere a surselor regenerabile de energie.

1.2 Tip ofertare/apel, durată, modalitate de depunere a proiectelor

Investițiile finanțabile în temeiul prezentului Ghid trebuie să respecte orientările tehnice din Comunicarea Comisiei - *Orientări tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență (2021/C 58/01)*, conform cerințelor precizate în cuprinsul prezentului Ghid. De asemenea, Solicitantul va parcurge analiza privind aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” (DNSH) corespunzătoare acestei măsuri de investiții, anexată la componenta 6 Energie a PNRR (<https://mfe.gov.ro/pnrr/>).

Prin prezentul ghid se implementează Procedura de ofertare concurențială, corelată cu obiectivele PNRR și în limita bugetului alocat.

Data și oră deschidere procedură: 08.02.2024, ora 00:00

Data și oră începere depunere de proiecte: 08.02.2024, ora 00:00

Data și oră închidere depunere de proiecte: 21.03.2024, ora 00:00

Perioada estimativă semnare contracte: 21.04.2024 – 21.05.2024

Ofertele se vor depune prin platforma electronică dedicată PNRR cu toate anexele solicitate prin prezentul ghid.

1.3 Acțiunile și activitățile finanțabile

1.3.1 Acțiunile finanțabile

În cadrul acestui obiectiv specific vor putea fi finanțate proiecte care au ca obiectiv implementarea următoarei acțiuni:

- **Dezvoltarea de noi capacități de stocare a energiei electrice în baterii.**

În sensul prezentului ghid, dezvoltarea de capacități noi de stocare a energiei electrice în baterii vizează crearea de instalații noi de stocare a energiei electrice acolo unde nu au existat până în prezent.

Capacitatea de debitare/absorbție (MW) va reprezenta minim 50% din energia (MWh) nominală a bateriei, astfel încât un ciclu complet de încărcare să nu dureze mai mult de 2 ore, iar un ciclu complet de descărcare să nu dureze mai mult de 2 ore.

Sunt excluse de la finanțare activitățile ce implică baterii care utilizează tehnologii pe bază de plumb, NiCd sau NiMH.

1.3.2 Activitățile finanțabile eligibile

Următoarele activități prevăzute în proiect sunt eligibile:

- Achiziționarea de instalații/echipamente pentru construirea de capacități noi de stocare a energiei electrice în baterii;
- Construcții care fac obiectul proiectului de stocare a energiei electrice în baterii.

1.4 Tipuri de solicitanți

Solicitanții eligibili sunt:

Microîntreprinderile, întreprinderile mici sau mijlocii (inclusiv întreprinderi nou înființate), cât și întreprinderile mari constituite în baza Legii nr. 31/1990 privind societățile, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau constituite în conformitate cu legislația specifică din statul membru a cărei naționalitate o dețin, care au înscrise în actul constitutiv activități privind producerea și comercializarea de energie electrică, corespunzătoare diviziunii 35: "Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat" din clasificarea codurilor CAEN rev. 2 sau echivalent.

1.5 Indicatori

Toate proiectele vor demonstra contribuția la indicatorul de rezultat și la ținta prevăzută în PNRR.

ID	Indicatori obligatorii la nivel de proiect	Unitate de măsură
Indicatorul I.1	Capacitatea nou instalată de stocare a energiei electrice	MWh

Notă: Indicatorul I.1 = Indicator comun legat de sprijinul acordat prin Mecanismul de redresare și reziliență, conform Regulamentului delegat (UE) 2021/2106.

Valoarea capacității nou instalată de stocare a energiei electrice nu va fi rotunjită, fiind specificată cu 4 cifre după virgulă.

Notă: Capacitatea de debitare/absorbție(MW) va reprezenta minim 50% din energia(MWh) nominală a bateriei, astfel încât un ciclu complet de încărcare să nu dureze mai mult de 2 ore, iar un ciclu complet de descărcare să nu dureze mai mult de 2 ore

Formula de calcul: Capacitate nou instalată de stocare a energiei electrice în baterii, exprimată în MWh în anul ulterior finalizării proiectului.

1.6 Alocarea stabilită pentru procedura de ofertare concurențială

Bugetul total aferent prezentei scheme este echivalentul în lei a sumei de 79.600.000 euro¹, compus din 79.600.000 euro fonduri europene asigurate prin Mecanismul de Redresare și Reziliență în cadrul PNRR. Cheltuielile pentru asistența tehnică aferentă derulării de către Ministerul Energiei a acestei măsuri de investiții sunt cuprinse în bugetul alocat măsurii de investiții I.4 (80.000.000 euro) și sunt în valoare de 400.000 euro.

¹Cursul inforeuro din luna precedentă lansării procedurii de ofertare concurențială.

Ațiuni	Buget (euro)
Realizarea de noi capacități de stocare a energiei electrice	79.600.000

1.7 Valoarea maximă a finanțării din fonduri europene

Pentru proiectele finanțate prin Investiția I.4. *Lanț industrial de producție și/sau asamblare și/sau reciclare a bateriilor, a celulelor și panourilor fotovoltaice (inclusiv echipamente auxiliare) și noi capacități de stocare a energiei electrice, sub-măsura 3: Dezvoltarea capacităților de stocare a energiei electrice (baterii)* finanțarea publică din fonduri europene prin bugetul PNRR este 100% din costurile eligibile, cu respectarea regulilor de ajutor de stat.

Diferența până la valoarea totală a proiectului se acoperă de către beneficiar. Acesta trebuie să aducă o contribuție financiară pentru diferența până la totalul costurilor proiectului, fie din resurse proprii, fie din surse atrase, sub o formă care să nu facă obiectul nici unui ajutor public.

Ulterior încheierii contractului de finanțare, beneficiarul nu va mai putea primi finanțări din alte surse publice pentru aceleași cheltuieli eligibile ale proiectului, sub sancțiunea rezilierii contractului de finanțare și a returnării sumelor rambursate.

Ajutorul se acordă în lei sub forma rambursării cheltuielilor efectuate și nu poate depăși:

- 167.000 EUR per MWh de stocare;
- 15.000.000 euro pe întreprindere, pe proiect de investiții,

echivalent în lei la cursul Inforeuro din luna precedentă lansării procedurii de ofertare concurențială.

Pentru a stabili contribuția proprie și a determina cuantumul maxim al finanțării nerambursabile pe care îl poate solicita, solicitantul va avea în vedere, la întocmirea bugetului de proiect, condițiile de eligibilitate a cheltuielilor.

1.8 Ajutor de stat

Sprijinul financiar se va acorda solicitanților eligibili în conformitate cu regulile ajutorului de stat așa cum prevede secțiunea 4.9 din *Orientările privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie pentru 2022* și în conformitate cu prevederile *Schemei de ajutor de stat având ca obiectiv sprijinirea investițiilor în dezvoltarea și instalarea de capacități de stocare a energiei electrice (baterii)*, aprobată prin Decizie a Comisiei Europene.

După acordarea ajutorului de stat prin semnarea contractului de finanțare, furnizorul ajutorului de stat va asigura respectarea prevederilor conform orientărilor privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie pentru 2022, furnizorul de ajutor de stat aplică prevederile referitoare la procedura de informare și de avizare prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările ulterioare, în vederea asigurării transparenței și a unui control eficient al ajutoarelor de stat.

Solicitanții de finanțare vor completa anexa la Formularul ofertei referitoare la conformitatea cu regulile de ajutor de stat.

Condițiile ce trebuie respectate din punct de vedere al conformării cu prevederile legale referitoare la ajutorul de stat sunt următoarele:

1. Ajutorul nu se acordă unei întreprinderi care se află în dificultate

În conformitate cu art. 2, pct. 13 din *Orientările privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie pentru 2022*, ajutorul de stat acordat în cadrul acestei măsuri de investiții nu se acordă întreprinderilor aflate în dificultate.

Ajutoarele pentru protecția mediului și energie nu pot fi acordate întreprinderilor aflate în dificultate, astfel cum sunt definite în Orientările Comisiei privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate (2014/C 249/01).

La evaluarea ajutoarelor acordate în favoarea unei întreprinderi care face obiectul unui ordin de recuperare neexecutat în urma unei decizii anterioare a Comisiei de declarare a unui ajutor ca fiind ilegal și incompatibil cu piața internă, Comisia va lua în considerare cuantumul ajutorului care nu a fost încă recuperat.

2. Efectul stimulat și principiul demarării lucrărilor

În conformitate cu secțiunea 3.1.2 din *Orientările privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie pentru 2022*, ajutoarele de stat acordate pentru proiecte care vizează investiții în **capacități de stocare a energiei electrice în baterii** vor fi acordate doar în cazul în care acestea au **efect stimulat și respectă principiul demarării lucrărilor**.

„**Efectul stimulat**” are loc atunci când ajutorul îl determină pe beneficiar să-și schimbe comportamentul, să se angajeze într-o activitate economică suplimentară sau într-o activitate economică mai ecologică, pe care nu le-ar desfășura fără ajutor sau le-ar desfășura într-o manieră restrânsă sau diferită. Ajutorul nu trebuie să suporte costurile unei activități pe care beneficiarul ajutorului le-ar suporta oricum și nu trebuie să compenseze riscul comercial normal al unei activități economice.

„**Demararea lucrărilor**” înseamnă primul angajament ferm (de exemplu, de a comanda echipamente sau de a începe construcția) care face o investiție ireversibilă. Cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea autorizațiilor și realizarea studiilor preliminare de fezabilitate, nu sunt considerate demarare a lucrărilor. În cazul preluărilor de întreprinderi, „demararea lucrărilor”, înseamnă data de achiziționare a activelor direct legate de unitatea preluată.

Solicitanții vor avea în vedere **justificarea efectului stimulat** al finanțării solicitate și respectarea principiului privind **demararea lucrărilor** în cazul proiectului propus spre finanțare.

Activitățile proiectului **nu vor fi începute înainte de data depunerii ofertei pentru finanțare la Ministerul Energiei**, cu excepția obținerii terenurilor și lucrărilor pregătitoare, cum ar fi obținerea avizelor și autorizațiilor, realizarea studiilor de fezabilitate (și a studiilor tehnice stabilite de standarde și normative pentru pregătirea proiectului) și demararea achizițiilor, care nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor, care nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor.

Dacă activitățile proiectului încep anterior depunerii ofertei pentru finanțarea proiectului la Ministerul Energiei (cu excepția celor care nu sunt considerate de demarare a lucrărilor) proiectul va fi exclus din procedura de ofertare.

Atenție !

Având în vedere caracterul concurențial al acestei proceduri de ofertare, reiterăm faptul că depunerea ofertei nu implică automat selectarea acesteia spre finanțare, astfel încât, oferta ce nu va fi selectată spre finanțare în urma procesului de evaluare dar care a demarat activitățile proiectului se va regăsi în imposibilitatea conformării cu principiul "demararea lucrărilor" în perspectiva depunerii în cadrul unei alte proceduri de ofertare concurențială/apel de proiecte din alte fonduri de finanțare.

3. Alte cerințe tehnice privind ajutorul de stat

Ajutoarele pentru investiții se acordă numai instalațiilor noi (a se vedea secțiunea 1.3. din prezentul ghid).

De asemenea, se va avea în vedere că ajutorul de stat nu se acordă și nici nu se rambursează după ce instalația și-a început activitatea, iar ajutorul este independent de rezultat. Astfel, decontarea cheltuielilor din cererea de transfer se va realiza în concordanță cu graficul de implementare a proiectului, urmând ca ultima decontare să se realizeze la terminarea lucrărilor/ la încheierea procesului verbal de punere în funcțiune. **În acest sens, se va avea în vedere respectarea principiului privind demararea lucrărilor.**

4. Costuri eligibile

Costurile eligibile sunt costurile necesare realizării capacităților noi de stocare a energiei electrice (baterii).

Costurile eligibile sunt costurile fără TVA aferente realizării, respectiv achiziționării, după caz, de active corporale și necorporale în scopul dezvoltării capacităților de stocare a energiei electrice.

Cheltuieli eligibile:

- Cheltuieli pentru amenajarea terenului
- Cheltuieli cu amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială
- Cheltuieli cu plata diriginților de șantier
- Cheltuieli pentru construcții și instalații
- Cheltuieli cu dotările (utilaje, echipamente cu și fără montaj, dotări)
- Cheltuieli cu active necorporale
- Cheltuieli pentru lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier
- Cheltuieli conexe organizării de șantier
- Cheltuieli diverse și neprevăzute
- Cheltuieli pentru pregătirea personalului de exploatare

- Cheltuieli pentru probe tehnologice și teste

Este considerat unitar proiectul care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- Are un obiectiv general unic, clar definit;
- Echipamentele și instalațiile sale componente sunt interdependente din punct de vedere tehnic și funcțional și conlucrează în vederea atingerii obiectivului proiectului;
- Funcționarea unitară a componentelor este justificată economic.

Proiectul unitar nu se poate diviza în subproiecte fără afectarea obiectivului prestabilit. Nu se acceptă obiective cu un grad mare de generalitate, ci obiective cu caracter concret.

Ulterior încheierii contractului de finanțare, beneficiarul nu va mai putea primi finanțări din alte surse publice pentru aceleași cheltuieli eligibile ale proiectului, sub sancțiunea rezilierii Contractului de finanțare și a returnării sumelor rambursate.

CAPITOLUL 2. REGULI PENTRU ACORDAREA FINANȚĂRII

Verificarea administrativă și a eligibilității ofertelor va presupune următoarele aspecte:

- se verifică dacă oferta a fost depusă în condițiile specificate în prezentul ghid;
- se are în vedere completarea ofertei de finanțare și a anexelor, valabilitatea documentelor, precum și respectarea criteriilor de eligibilitate menționate în prezentul ghid;
- se verifică îndeplinirea criteriilor din grila de verificare administrativă și a eligibilității ofertei (anexă la prezentul ghid), respectiv:
  - eligibilitatea solicitantului/ structurii instituționale - se va verifica dacă solicitantul îndeplinește criteriile prevăzute în prezentul ghid
  - eligibilitatea ofertei - se va verifica dacă proiectul și activitățile sale îndeplinesc criteriile prevăzute în prezentul ghid
  - respectarea principiului DNSH, inclusiv încadrarea în criteriile de excludere - se va verifica respectarea principiului DNSH („Do No Significant Harm”), luând în considerare analiza DNSH anexată la componenta C.6 Energie din PNRR (<https://mfe.gov.ro/pnrr/>) la măsura de investiții I4, precum și Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență (2021/C 58/01), ce pot fi accesate la adresa: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218(01)&from=EN)

2.1 Eligibilitatea solicitantului

2.1.1. Beneficiarul real

Solicitanții au obligația de a pune la dispoziția Ministerului Energiei informațiile cu privire la beneficiarii reali, în înțelesul articolului 3 punctul 6 din Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului, așa cum sunt ele reglementate de obligațiilor impuse de art 22 alin 2 lit d) din Regulamentul (UE) 2021/241 a Parlamentului European și a Consiliului.

Datele privind beneficiarul real vor fi comunicate de aplicanți încă din faza depunerii proiectelor, respectiv:

- a) pentru solicitanții ai căror acționari sunt persoane fizice sau persoane juridice înregistrate pe teritoriul României, se va depune un extras ONRC - <https://www.onrc.ro/index.php/ro/informatii-privind-beneficiarii-reali>
- b) pentru solicitanții care au în structura acționariatului entități juridice străine, autoritatea responsabilă colectează de la solicitant o declarație pe proprie răspundere dată de către reprezentantul legal, conform prevederilor articolului 326 din Codul Penal privind falsul în declarații, ce va conține datele privind beneficiarii reali ai entităților juridice străine (cel puțin numele, prenumele și data nașterii), în conformitate cu Legea 129/2019, cu completările și modificările ulterioare.
- c) pentru solicitanții străini, înregistrați în afara României, aceștia vor depune documente justificative, certificate sau alte înscrisuri eliberate de autoritatea responsabilă de datele beneficiarului real din țara ofertantului, însoțit de traducerea în limba română, certificată de traducători autorizați, în condițiile legii.
- d) pentru solicitanții de tipul asociațiilor și fundațiilor, autoritatea responsabilă colectează de la aceștia un extras de la Ministerul Justiției (Registrul Național ONG) privind beneficiarii reali ai asociației/fundației; în cazul în care asociația/fundația este o entitate străină sau are beneficiari reali persoane străine, colectează o declarație pe proprie răspundere dată de către reprezentantul legal/președinte, conform prevederilor articolului 326 din Codul Penal privind falsul în declarații, ce va conține datele privind beneficiarii reali (cel puțin numele, prenumele și data nașterii), în conformitate cu Legea 129/2019, cu completările și modificările ulterioare.

Transmiterea parțială a datelor solicitate de art. 22 din Regulamentul RRF sau absența lor atrage după sine respingerea Cererii de Finanțare.

Sub rezerva prevederilor articolelor 56 și 57 din Legea nr. 129 din 11 iulie 2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului modificată și completată prin Legea 315/2021, persoanele juridice supuse obligației de înregistrare în registrul comerțului au, totodată, obligația actualizării informațiilor de fiecare dată când are loc o modificare a acestora, sub rezerva aplicării sancțiunilor contravenționale și a dizolvării societății.

Solicitanții trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții de natură instituțională, legală și financiară:

- a) Solicitantul are personalitate juridică, este legal constituit în conformitate cu legislația specifică din statul membru a cărei naționalitate o deține²:

Se probează prin:

Actul constitutiv, Statutul, Certificatul constatator eliberat de Oficiul Registrului Comerțului sau documente echivalente cu traducere autorizată (emis cu maximum 30 zile înainte de depunerea ofertei), valabile la data depunerii documentelor însoțitoare ale ofertei.

²În cazul selecției proiectului, beneficiarul înregistrat în alt stat membru va face dovada că este înregistrat în România la momentul efectuării primei plăți din cadrul finanțării

Atenție!

Sucursalele, agențiile, reprezentanțele societăților sau alte dezmembrăminte fără personalitate juridică nu sunt eligibile.

Se va lua în considerare codul CAEN sau similar al activității pentru care solicitantul intenționează să acceseze fonduri nerambursabile în cadrul PNRR.

Pentru societățile care funcționează și prin filiale / sucursale / punct de lucru, care îndeplinesc împreună condițiile de eligibilitate, societatea mamă va fi eligibilă la finanțare pentru toate structurile coordonate.

- b) Solicitantul își desfășoară activitatea într-un sector eligibil;
  - ✓ *Se probează prin Certificatul constatator eliberat de Oficiul Registrului Comerțului valabil la data depunerii ofertei sau documente echivalente cu traducere autorizată;*
    - i. *Se va lua în considerare codul CAEN sau echivalent al activității pentru care solicitantul intenționează să acceseze fonduri în cadrul PNRR (nu este obligatoriu ca acesta să fie codul CAEN sau echivalent al activității principale a societății).*
    - ii. *Activitatea înscrisă în Statutul societății (principală sau secundară) se încadrează într-una din categoriile prevăzute de codul CAEN 35 sau echivalent, respectiv:*
      - *Producție de energie electrică;*
      - *Comercializare de energie electrică;*
- c) Solicitantul se încadrează într-una dintre categoriile: întreprindere mică/ întreprindere mijlocie/ întreprindere mare, inclusiv întreprinderi nou-înființate.
  - ✓ *Solicitantul va completa Anexa la Formularul ofertei Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria IMM (din care să reiasă încadrarea într-o anumită categorie);*

Încadrarea solicitanților întreprinderi (mică, mijlocie, mare, inclusiv întreprinderi nou-înființate) se va face în conformitate cu prevederile Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării IMM, cu modificările și completările ulterioare și ținând cont de definițiile din **Recomandarea Comisiei – definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii din 6 mai 2003 (2003/361/EC)**, având în vedere inclusiv identificarea întreprinderilor partenere și/sau legate cu întreprinderea solicitantă, astfel:

- Pentru întreprinderile care au cel puțin un exercițiu financiar încheiat, categoria întreprinderii se va stabili luând în considerare datele întreprinderilor (număr de angajați, cifra de afaceri netă, rezultat anual al bilanțului contabil) din ultimul exercițiu financiar pentru care s-au depus și s-au înregistrat situațiile financiare la organul fiscal competent, cu mențiunea că statutul de microîntreprindere sau de IMM se pierde sau se dobândește numai dacă întreprinderea respectivă a depășit pragurile legale pe parcursul a 2 exerciții financiare consecutive (se vor analiza și datele întreprinderii pe exercițiile financiare precedente).
- Dacă întreprinderea nu are un exercițiu financiar încheiat (este înființată în anul depunerii ofertei), datele luate în considerare sunt cele care fac obiectul unei declarații pe proprie răspundere a solicitantului (conform Certificatului constatator și Anexei 3e - Declarație privind încadrarea întreprinderii în categoria IMM).

- Suplimentar pentru întreprinderile nou-înființate este necesar să aibă capitalul social subscris vărsat în condițiile legii în valoare de minimum 100.000 lei sau echivalent.
  - Metoda de calcul a datelor unei întreprinderi în cazurile în care aceasta este parteneră și/sau legată cu o altă întreprindere, prezentată în lege, se va realiza în conformitate cu prevederile *Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii* și a Ghidului privind definirea IMM-urilor, elaborat de Comisia Europeană (varianta revizuită în 2015), disponibil la adresa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A32003H0361>
- d) Solicitantul **nu** se încadrează într-una din situațiile de mai jos:
- 1) este în stare de insolvență conform prevederilor legale în vigoare aplicabile;
  - 2) este în stare de faliment, lichidare, are afacerile conduse de un administrator judiciar sau activitățile sale comerciale sunt suspendate ori fac obiectul unui aranjament cu creditorii sau este într-o situație similară cu cele anterioare, reglementată prin lege, ori face obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa în stare de faliment, lichidare, conducerea afacerilor de un administrator judiciar, conform prevederilor legale în vigoare aplicabile;
  - 3) nu și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale, conform prevederilor legale în vigoare aplicabile;
  - 4) este declarat într-o situație gravă de încălcare a prevederilor legislației privind achizițiile publice și/sau a obligațiilor asumate printr-un contract/acord de finanțare din fonduri publice, conform prevederilor legale în vigoare aplicabile;
  - 5) solicitantul/reprezentantul legal al solicitantului a suferit condamnări definitive datorate unei conduite profesionale îndreptată împotriva legii, decizie formulată de o autoritate de judecată ce are forță de res judicata;
  - 6) pentru solicitant și/sau reprezentantul legal s-a stabilit printr-o hotărâre judecătorească definitivă sau printr-o decizie administrativă definitivă că aceștia se fac vinovați de abatere profesională gravă deoarece au încălcat actele normative cu putere de lege și normele administrative sau standardele etice aplicabile sectorului profesional din care face parte persoana sau entitatea ori deoarece se fac vinovați de o conduită abuzivă care îi afectează credibilitatea profesională, atunci când o astfel de conduită trădează o intenție frauduloasă sau o neglijență gravă, în sensul art. 136 alin. (1) lit. c) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012;
  - 7) pentru solicitant și/sau reprezentantul legal s-a stabilit printr-o hotărâre judecătorească definitivă că aceștia se fac vinovați de comiterea de infracțiuni pentru fraudă, corupție, implicarea în organizații criminale, spălare de bani și finanțarea terorismului sau în alte activități ilegale, în sensul art. 136 alin. (1) lit. d) și următoarele din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele

financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012, în detrimentul intereselor financiare ale Comunității Europene;

- 8) solicitantul/reprezentantul legal al solicitantului a fost subiectul unei judecăți de tip res judicata pentru fraudă, corupție, implicarea în organizații criminale sau în alte activități ilegale, în detrimentul intereselor financiare ale Comunității Europene;
- 9) face obiectul unui ordin de recuperare neexecutat în urma unei decizii anterioare a Consiliului Concurenței sau a Comisiei Europene, prin care un ajutor de stat a fost declarat ilegal și incompatibil cu piața internă;
- 10) este o întreprindere în dificultate, în conformitate cu prevederile art. 2, punctul 13 din Orientările privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie pentru 2022 raportat la Orientările Comisiei privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate .

Se probează prin:

- ✓ *Declarația de eligibilitate a solicitantului (Anexa 3a la formularul ofertei) ;*
  - ✓ *Declarația privind conformitatea cu ajutorul de stat (3c la formularul ofertei);*
  - ✓ *În cazul punctului 10 se va verifica îndeplinirea acestei condiții în baza Declarației de eligibilitate a solicitantului (Anexa 3a. la Formularul ofertei). In cazul în care proiectul va obține punctajul minim pentru a fi selectat spre finanțare, se va verifica îndeplinirea acestei condiții privind întreprinderi în dificultate , în corelare cu Anexa 3c si Anexa 3a la Ofertă, fără a se limita la acestea;*
  - ✓ *Conformitatea cu prevederile legale privind acordarea ajutoarelor compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 la Tratat;*
  - ✓ *În cazul selecției proiectului, la contractare se va proba îndeplinirea obligațiilor de la litera d) punctul 3) prin certificatul de atestare fiscală emis de ANAF și de Direcția locală de taxe și impozite, aflate în termenul de valabilitate, conform formatului specific pentru solicitarea de finanțare prin fonduri europene nerambursabile; de asemenea, la contractare vor fi probate alte obligații prin Cazier fiscal al solicitantului și Cazier judiciar al reprezentantului legal aflate în termenul de valabilitate.*
- e) Reprezentantul legal al solicitantului, inclusiv membrii Unității de Implementare a Proiectului (UIP)/echipei de proiect, nu se află în situație de conflict de interese, astfel cum este definit în legislația națională.
    - ✓ *Se probează prin Declarația privind conflictul de interese (Anexa 3d. la Formularul ofertei)*
  - f) Solicitantul demonstrează capacitate de management de proiect, prin informații privind UIP/ echipa de proiect.

Se probează cu:

- ✓ *Decizia de înființare a UIP, CV-urile membrilor UIP/ echipei de proiect, fișe de post (dacă posturile sunt vacante, se prezintă doar fișele de post; pentru posturile ocupate, se prezintă atât CV-urile, cât și fișele de post); a se vedea descrierea din secțiunea Resurse Umane din Formularul ofertei.*
- g) Solicitantul demonstrează capacitate tehnică pentru susținerea activităților proiectului.
  - ✓ *Se probează prin dovedirea experienței angajaților/structurii, în implementarea unor proiecte/activități similare din domeniul relevant funcției prestate în cadrul proiectului: CV-uri, fișe de post și alte informații similare relevante (decizii interne) - a se vedea secțiunea Capacitate tehnică din Formularul ofertei; echipa tehnică va fi menționată în decizia UIP/ echipei de proiect, într-un capitol separat;*
- h) Solicitantul demonstrează capacitate financiară pentru susținerea implementării proiectului:
  - ✓ *Solicitantul demonstrează capacitatea financiară pentru implementarea proiectului prin indicatorii de solvabilitate, respectiv prin raportul dintre Datorii totale și Capitaluri proprii care trebuie să fie pozitiv și mai mic de 7,5 în ultimul an financiar;*

Se probează cu:

- ✓ *Bilanțul contabil (consolidat unde este cazul) auditat/semnat de cenzori dacă acest lucru este solicitat de legislația în vigoare, depus și înregistrat la organul fiscal competent, pentru ultimele 3 exerciții financiare încheiate, anterioare anului de depunere a Ofertei în corelare cu secțiunea Solicitant din Ofertă;*
- ✓ *Contul de profit și pierdere și datele informative (consolidat unde este cazul) auditat/semnat de cenzori dacă acest lucru este solicitat de legislația în vigoare, însoțit de lista entităților incluse în consolidare, pentru ultimul exercițiu financiar încheiat, anterior anului de depunere a Ofertei, în corelare cu secțiunea Solicitant din Ofertă;*
- ✓ *Documente de confirmare/alocare a contribuției solicitantului (de ex: Hotărârea AGA / CA / Asociatului Unic al societății) privind asigurarea cofinanțării proiectului și acoperirea contravalorii cheltuielilor altele decât cele eligibile;*
- ✓ *Declarația de angajament a solicitantului (Anexa 3) și, după caz un extras de cont bancar/instrumente de garantare din care să reiasă că acesta deține sursele necesare cofinanțării și cheltuielilor neeligibile sau o scrisoare de confort emisă de o instituție bancară din România/alte state membre ale Uniunii Europene.*

Dacă solicitantul nu îndeplinește criteriul privind indicatorul de solvabilitate sau nu are un exercițiu financiar încheiat (este înființat în anul depunerii ofertei), trebuie să prezinte la depunere următoarele documente:

- *Un extras de cont bancar din care să reiasă că acesta deține sursele necesare cofinanțării și cheltuielilor neeligibile.*

și

- *O scrisoare de bonitate emisă de o instituție bancară din România/alte state membre ale Uniunii Europene.*

*Menționăm că, **la momentul contractării, beneficiarii care nu demonstrează capacitatea financiară pentru implementarea proiectului prin indicatorii de solvabilitate sau nu au un exercițiu financiar încheiat (este înființat în anul depunerii ofertei) trebuie să prezinte o scrisoare de confort angajanta**, emisă de o instituție bancară din România/alte state membre ale Uniunii Europene, din care să reiasă că acesta deține sursele necesare cofinanțării și cheltuielilor neeligibile.*

Atenție!

Scrisoarea de confort va cuprinde obligatoriu următoarele mențiuni:

“...(instituție bancară) confirmă faptul că pentru proiectul depus de solicitanta ...(se va menționa denumirea completă a proiectului) a fost aprobată o facilitate de creditare în sumă de ...(se va menționa suma în cifre și în litere și aceasta va acoperi integral suma aferentă cofinanțării și cheltuielilor neeligibile).

Prezenta scrisoare servește ca document justificativ care atestă existența sursei de finanțare a solicitantului pentru asigurarea cofinanțării și a cheltuielilor neeligibile pentru proiectul anterior menționat.”

Dacă întreprinderea nu are un exercițiu financiar încheiat (este înființată în anul depunerii ofertei), datele luate în considerare sunt cele care fac obiectul unei declarații pe proprie răspundere a solicitantului (conform Certificatului constatator și a Declarației privind încadrarea întreprinderii în categoria IMM). Întreprinderile cu activitate de mai puțin de 3 ani vor depune documentele privind capacitatea financiară pentru exercițiile financiare încheiate.

- i) Solicitantul justifică necesitatea finanțării proiectului prin ajutor de stat

Se probează prin:

- *Declarația privind conformitatea cu regulile ajutorului de stat din Anexa la Formularul ofertei;*
- j) Solicitantul contribuie la ameliorarea stării economice și la creșterea capacității de reziliență; la nivelul regiunilor de dezvoltare ale României;
- k) Solicitantul respecta condițiile prevăzute pentru finanțare în cadrul PNRR;
- l) Solicitantul respecta cerințele prevăzute de Mecanismul de redresare și reziliență;
- m) Solicitantul realizează prin proiectul de investiții impact semnificativ pentru dezvoltarea economică și pentru promovarea investițiilor în sectorul de energie curată și de eficiență energetică, în vederea asigurării contribuției la obiectivele Strategiei Europa 2020 privind consumul final de energie provenită din surse regenerabile și creșterea eficienței energetice, respectiv: instalațiile de stocare a energiei electrice, în condițiile Strategiei naționale pentru dezvoltare durabilă a României 2030;

2.2 Eligibilitatea proiectului

Proiectele depuse în cadrul Investiției 4, sub-măsurii 3 trebuie să respecte următoarele condiții:

- a) Proiectul se încadrează în categoriile de acțiuni finanțabile menționate în PNRR, *Pilonul I. Tranziția verde – Componenta C6. Energie, Investiția 4: lanț industrial de producție și/sau asamblare și/sau reciclare a bateriilor, a celulelor și panourilor fotovoltaice (inclusiv echipamente auxiliare) și noi capacități de stocare a energiei electrice*, definite în prezentul ghid al solicitantului și demonstrează contribuția la rezultatele PNRR;

Sunt excluse de la sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri în special activitățile legate de depozite de deșeuri, incineratoare și instalații de tratare mecano-biologică a deșeurilor, precum și activitățile legate de extracția materiilor prime.

- Această excludere nu se aplică acțiunilor întreprinse în cadrul acestei măsuri în instalații destinate exclusiv tratării deșeurilor periculoase nereciclabile și instalații existente, în cazul în care acțiunile din cadrul acestei măsuri vizează sporirea eficienței energetice, captarea gazelor de evacuare pentru depozitare ori utilizare sau recuperarea materialelor din cenușa de incinerare, cu condiția ca astfel de acțiuni din cadrul acestei măsuri să nu conducă la o sporire a capacității instalațiilor de a prelucra deșeuri sau la o prelungire a duratei de viață a instalațiilor; pentru care se furnizează dovezi la nivel de instalație.
  - Această excludere nu se aplică acțiunilor întreprinse în cadrul acestei măsuri în instalații existente de tratare mecano-biologică, în cazul în care acțiunile din cadrul acestei măsuri vizează sporirea eficienței energetice sau modernizarea operațiunilor de reciclare a deșeurilor separate pentru compostarea biodeșeurilor și digestia anaerobă a biodeșeurilor, cu condiția ca astfel de acțiuni din cadrul acestei măsuri să nu conducă la o sporire a capacității instalațiilor de a prelucra deșeuri sau la o prelungire a duratei de viață a instalațiilor; pentru care se furnizează dovezi la nivel de instalație.
- b) Proiectul cuprinde acțiuni eligibile din cele enumerate la secțiunea *Acțiuni eligibile* din prezentul ghid;
- c) Valoarea ajutorului de stat este de maximum **167.000 EUR pe MWh instalat de stocare**;
- d) Proiectul este implementat pe teritoriul României;
- e) Perioada de implementare a proiectului se încadrează în perioada de eligibilitate a cheltuielilor (între data depunerii ofertei și data preconizată de finalizare, dar nu mai târziu de 30.06.2026), cu respectarea principiului “*demararea lucrărilor*” prevăzut la pct. 71 din secțiunea 2.4 din Orientările privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie pentru 2022. Anumite activități legate de proiect (Studiul de fezabilitate, achiziția de teren, etc.) pot fi realizate înainte de data de început a eligibilității, cu respectarea principiului “*demararea lucrărilor*”, însă în acest caz acestea nu vor fi eligibile pentru rambursarea din fonduri europene;
- f) Proiectul respectă principiul “efectului stimulat” conform prevederilor din Orientările privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie pentru 2022;
- g) Durata de implementare a proiectului nu depășește data de 30 iunie 2026.
- A se vedea secțiunea *Activități previzionate din ofertă*.

h) Informațiile din formularul ofertei și anexele aferente sunt corelate cu informațiile din studiul de fezabilitate elaborat pe baza HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice.

➤ *A se vedea Formularul ofertei și anexele Formularului ofertei.*

i) Valoarea ajutorului de stat solicitat nu depășește 15 milioane EUR pe întreprindere, per proiect de investiții.

➤ *A se vedea secțiunea Buget-Activități și cheltuieli din Formularul ofertei.*

j) Proiectul a fost aprobat de către solicitant în condițiile legislației aplicabile.

➤ *documentele de aprobare a proiectului, în conformitate cu prevederile legale în vigoare (Hotărâre AGA/CA, alte documente similare), ceea ce implică și existența Certificatului de urbanism.*

k) Activitatea economică identificată prin codul CAEN sau echivalent pentru care se solicită finanțarea este eligibilă iar prin proiect nu se sprijină în niciun fel activitățile excluse conform *Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie pentru 2022.*

Se probează prin:

➤ *Declarația privind conformitatea cu regulile ajutorului de stat;*
➤ *Declarația de angajament.*

l) Proiectul respectă reglementările naționale și comunitare privind eligibilitatea cheltuielilor, promovarea egalității de șanse și politica nediscriminatorie, dezvoltarea durabilă, tehnologia informației, achiziții publice, informare și publicitate, ajutor de stat precum și orice alte prevederi legale aplicabile fondurilor europene.

Se probează prin:

➤ *Declarația de eligibilitate a solicitantului din anexa la Formularul ofertei*

m) Investiția /investițiile nu a/au mai beneficiat de finanțare din fonduri publice, cu excepția studiilor preliminare - studiul de fezabilitate, analiza geotopografică, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, detalii de execuție și condiționat de faptul ca acestea să nu fie solicitate pentru finanțare în temeiul acestei proceduri de ofertare concurențială.

Se probează prin:

✓ *Declarația de eligibilitate a solicitantului din Anexa la Ofertă, în corelare cu secțiunea Solicitant din Ofertă.*

✓ *Declarația privind evitarea dublei finanțări din Anexa la Ofertă.*

n) Bugetul proiectului respectă indicațiile privind încadrarea în categoriile de cheltuieli

Se probează prin:

➤ *Secțiunea Buget - Activități și cheltuieli din Formularul ofertei*

o) Proiectul are avizul tehnic de racordare (ATR) pentru a extrage din/ injecta energie în rețea

Se probează prin:

- ✓ *Avizul ATR, dacă este cazul*

Nota: În funcție de specificul proiectului, dacă avizul ATR nu a fost depus o dată cu oferta, se va depune la semnarea contractului de finanțare. În cazul în care un ATR nu este necesar, solicitantul va furniza justificări în acest sens la momentul depunerii ofertei.

p) Terenurile/imobilele necesare înființării și funcționării investiției sunt puse la dispoziția proiectului.

Se probează prin:

- ✓ *Orice document/înscriș care atestă dreptul de folosință (ex: act de proprietate / contract de concesiune/superficie, etc.) valabil cel puțin 5 ani de la data previzionată pentru efectuarea plății finale în cadrul proiectului. În plus, unde dreptul de proprietate nu este obligatoriu se va prezenta și acordul proprietarilor asupra terenurilor private unde accesul se face conform prevederilor Codului civil.*

- ✓ *Dovada inițierii demersului de obținere a dreptului de folosință, în situația în care solicitantul nu prezintă documentele mai sus enumerate (la depunerea Ofertei).*

- ✓ *Extras de carte funciară care să probeze că imobilele (teren și/sau clădiri) sunt libere de orice sarcini (în sensul în care nu există niciun act sau fapt juridic care împiedică sau limitează, total sau parțial, exercitarea unuia sau mai multor atribute ale dreptului de proprietate, astfel încât proprietarul să poată realiza activitățile proiectului), că nu fac obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică, că nu fac obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun;*

- ✓ *Declarația de eligibilitate a solicitantului, punctul 3 din Anexa 3a, referitor la disponibilitatea terenurilor pe care se vor construi investițiile (la depunerea Ofertei).*

- ✓ *Plan de amplasament pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului (la depunerea Ofertei)*

La semnarea contractului de finanțare (în cazul selectării ofertei aferente proiectului pentru finanțare), solicitantul va face dovada deținerii dreptului de folosință conferit de un drept real asupra terenului (ex: dreptul de proprietate / concesiune /superficie pentru imobilele (teren și/sau clădiri) care fac obiectul proiectului.

Îndeplinirea condițiilor de natură instituțională, legală și financiară se probează cu aplicarea corespunzătoare de către Ministerul Energiei a prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 41/2016 privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Notă: În situația în care instalația de stocare a energiei electrice se amplasează în cadrul unui imobil care este grevat de ipotecă, aplicantul va depune, la contractarea proiectului, o scrisoare din partea instituției creditoare (banca) conform căreia aceasta se angajează că nu va executa clădirea/terenul respectivă/respectiv și investiția finanțată din PNRR pe o perioadă de cel puțin 5 ani de la punerea proiectului în exploatare.

2.3 Eligibilitatea cheltuielilor

Pentru a fi eligibile în vederea finanțării prin PNRR, toate cheltuielile trebuie să respecte prevederile reglementărilor de mai sus, să corespundă obiectivelor PNRR, să fie indispensabile atingerii obiectivelor proiectului, să fie incluse în Formularul ofertei aprobată și defalcate în bugetul ofertei.

Cheltuielile eligibile efectuate de către un Beneficiar în cadrul proiectului se rambursează acestuia din fonduri europene într-o proporție dată de rata de finanțare stabilită în Contractul de finanțare (CF). Cheltuielile eligibile nu acoperă în totalitate costul total al proiectului.

Intensitatea ajutorului poate atinge până la 100 % din deficitul de finanțare. Ajutorul se limitează la minimul necesar pentru realizarea proiectului sau a activității care beneficiază de ajutor. Această condiție este îndeplinită dacă ajutorul corespunde costului suplimentar net („deficitul de finanțare”) necesar pentru îndeplinirea obiectivului măsurii de ajutor (construcția instalațiilor de stocare), în comparație cu scenariul contrafactual în absența ajutorului. Costurile nete suplimentare sunt determinate de diferența între veniturile și costurile economice (inclusiv costurile de investiție și de exploatare) aferente proiectului care beneficiază de ajutor și cele aferente proiectului alternativ pe care beneficiarul ajutorului l-ar realiza în mod credibil în absența ajutorului.

Cheltuielile eligibile ale proiectului sunt efectuate după data depunerii ofertei și data preconizată de finalizare, dar nu mai târziu de 30.06.2026, cu respectarea principiului „*demararea lucrărilor*”.

Baza legală:

- Regulamentul (UE) nr. 241/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență;
- Comunicarea Comisiei Orientări - tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență (2021/C 58/01)
- Regulamentul (UE) nr. 1542/2023 al Parlamentului European și al Consiliului, privind bateriile și deșeurile de baterii, de modificare a Directivei 2008/98/CE și a Regulamentului (UE) 2019/1020 și de abrogare a Directivei 2006/66/CE
- Reglementari europene
- *Orientările privind ajutorul de stat pentru climă, protecția mediului și energie 2022;*
- Decizia de punere în aplicare a Consiliului de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României din 3 noiembrie 2021;
- Actul administrativ de aprobare a schemei de ajutor de stat;
- Instrucțiunile ME/ MIPE, pentru contractele de finanțare semnate după data (publicării) acestora.
- Legislația aplicabilă în vigoare la data semnării contractului de finanțare;
- Ordonanță de urgență nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar

României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență;

- Normă tehnică din 18 ianuarie 2023 – privind cerințele tehnice de racordare la rețelele electrice de interes public pentru instalațiile de stocare a energiei electrice și procedura de notificare pentru racordarea instalațiilor de stocare a energiei electrice, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 3/2023.

Cheltuielile neeligibile în cadrul acestei operațiuni sunt următoarele (enumerarea nefiind exhaustivă):

- ✓ cheltuieli aferente contribuției în natură;
- ✓ cheltuielile cu amortizarea;
- ✓ cheltuielile aferente obținerii terenurilor;
- ✓ cheltuielile aferente achiziției sub forma leasingului;
- ✓ cheltuieli cu achiziția imobilelor deja construite;
- ✓ cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație;
- ✓ cheltuieli cu achiziția de mijloace de transport;
- ✓ cheltuieli cu auditul achiziționat de beneficiar pentru proiect
- ✓ studii de teren
- ✓ cheltuieli generale de administrație;
- ✓ taxa pe valoarea adăugată, pentru persoanele înregistrate în scopuri de TVA
- ✓ dobânda debitoare cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau pentru comisioane de garantare;
- ✓ cheltuieli pentru comisioane, cote, taxe;
- ✓ alte comisioane aferente creditelor;
- ✓ achiziția de echipamente second-hand;
- ✓ amenzi, penalități, cheltuieli de judecată și arbitraj;
- ✓ costurile pentru operarea obiectivelor de investiții;
- ✓ cheltuielile efectuate pentru obiective de investiții executate în regie proprie;
- ✓ cheltuielile cu bransamentul (conectarea la stația de transformare);
- ✓ cheltuielile cu lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea avizelor și autorizațiilor, realizarea studiilor de fezabilitate (și a studiilor tehnice stabilite de standarde și normative pentru pregătirea proiectului);
- ✓ proiectare și inginerie
- ✓ cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziție
- ✓ cheltuieli pentru consultanță în elaborare studii de piață/evaluare
- ✓ cheltuieli pentru consultanță în domeniul managementului execuției
- ✓ cheltuieli cu asistență tehnică din partea proiectantului pe perioada de execuție

- ✓ cheltuielile de conectare, inclusiv modificările stațiilor de transformare sau extinderea LEA/LÉS;
- ✓ alte cheltuieli cu caracter general (ex. publicitate, informare, audit financiar, managementul proiectului).

Cheltuielile aferente activităților de informare și publicitate se vor realiza în conformitate cu prevederile Manualului de Identitate Vizuală al PNRR, elaborat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene.

Atenție!

În scopul asigurării unei identități vizuale armonioase și pentru respectarea unitară a regulilor privind vizibilitatea, beneficiarii vor trebui să aplice cel puțin măsuri minime obligatorii privind finanțarea proiectului din bugetul PNRR conform secțiunii 3.5 Comunicare din cadrul PNRR. Activitățile de comunicare vor fi adaptate din punct de vedere al valorii, frecvenței și complexității, în funcție de specificitatea proiectului gestionat de beneficiar. În toate activitățile de comunicare vor fi afișate corect și vizibil emblema UE și sigla Guvernului României, cu sloganul prevăzut de regulament: „PNRR. Finanțat de Uniunea Europeană – Următoarea Generație UE”.

Notă: Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către beneficiar.

Atenție!

- Solicitantul își asumă obligația de a nu primi finanțări din alte surse publice pentru aceleași cheltuieli eligibile ale proiectului, sub sancțiunea rezilierii contractului; solicitantul va depune o declarație care atestă că nu a mai primit sprijin din fonduri publice pentru proiectul propus (vezi Declarația de eligibilitate a solicitantului- Anexa 3.a la prezentul Ghid);
- Cheltuielile aferente activităților proiectului realizate înainte de data depunerii ofertei pentru finanțare la Ministerul Energiei nu sunt eligibile a fi decontate în cadrul măsurii de investiții I.4 (a se vedea secțiunea privind ajutorul de stat);
- Costurile care nu sunt direct legate de realizarea unui nivel mai ridicat de protecție a mediului nu sunt eligibile;
- Cheltuielile privind informarea, publicitatea și auditul financiar sunt obligatorii.

Pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele **condiții cu caracter general**:

- să fie efectuată și plătită de la data semnării contractului de finanțare, cu respectarea prevederilor legale privind ajutorul de stat, și nu mai târziu de 30.06.2026;
- să fie însoțită de facturi, în conformitate cu prevederile legislației naționale, sau de alte documente contabile cu valoare probatorie, echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi auditate și identificate;
- să fie în conformitate cu prevederile contractului de finanțare (CF) încheiat cu Ministerul Energiei;
- să fie conformă cu prevederile legislației naționale și comunitare, în special în ceea ce privește ajutorul de stat și achizițiile publice;

- cheltuielile cofinanțate din fondurile PNRR nu au fost finanțate și nu sunt finanțate în prezent din alte fonduri publice;
- **toate activele corporale achiziționate prin proiect trebuie să fie noi.**
Este necesar ca încadrarea de către solicitant a costurilor investiționale în categoria de cheltuieli eligibile să se facă în strânsă corelare cu devizul general întocmit în conformitate cu prevederile HG nr. 907/2016.

Atenție!

- În derularea achizițiilor pentru implementarea proiectului solicitantul are obligația de a respecta prevederile din *"Îndrumarul metodologic pentru beneficiarii privați aplicabil în derularea procedurilor de achiziție pentru atribuirea contractelor de furnizare de produse, prestare de servicii, execuție de lucrări finanțate din fondurile externe nerambursabile și rambursabile aferente Mecanismului de Redresare și Reziliență"* (<https://energie.gov.ro/category/pnrr/>)

Implementarea financiară a proiectului

Baza legală:

Implementarea financiară se efectuează prin mecanismul cererilor de transfer în conformitate cu prevederile OUG nr. 124/2021 *privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și a prevederilor*

H.G. nr. 209/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență

Cererea de transfer reprezintă cererea depusă de către un beneficiar, prin care se solicită Ministerului Energiei virarea sumelor, în baza contractului de finanțare și a documentației justificative stabilite în cadrul acestuia.

Documentele justificative ce vor fi anexate cererilor de transfer, termenii și condițiile privind derularea operațiunilor financiare cu beneficiarii, precum condițiile de acordare a sumelor solicitate prin cererile de transfer, termenul maxim de efectuare de către Ministerul Energiei a plăților etc. se vor stabili în contractul de finanțare, ce va fi încheiat între beneficiar și Ministerul Energiei.

După semnarea contractelor de finanțare, beneficiarii vor raporta Ministerului Energiei în prima parte a ultimei luni din trimestru, sumele estimate a fi efectiv utilizate în trimestrul următor, în lei, pentru

proiectele finanțate prin PNRR. Obligația raportării și data maximă de raportare pentru beneficiari se vor stabili prin contractul de finanțare.

Beneficiarii vor depune la Ministerul Energiei cereri de transfer pentru plățile care urmează a fi efectuate (efectiv plătite), aferente sumelor utilizate în trimestrul anterior. Aceste solicitări de fonduri pentru efectuarea plăților vor fi asumate și depuse la Ministerul Energiei de către beneficiarii care au utilizat sume în trimestrul anterior. Cererile de transfer pentru efectuarea plăților se vor depune la începutul primei luni din trimestrul următor celui în care au fost utilizate sumele (termenul maxim se va stabili prin contractul de finanțare).

În termen de 10 zile calendaristice de la data depunerii de către beneficiar la Ministerul Energiei a cererii de transfer întocmite conform contractului de finanțare, Ministerul Energiei autorizează cheltuielile cuprinse în cererea de transfer și efectuează plata sumelor autorizate în termen de 5 zile calendaristice de la aprobarea documentelor de către ordonatorul principal de credite. Pentru depunerea de către beneficiar a unor documente adiționale sau clarificări solicitate de Ministerul Energiei, termenul de 10 zile calendaristice poate fi întrerupt fără ca perioadele de întrerupere cumulate să depășească 10 zile calendaristice.

În cazul ultimei cereri de transfer depuse de beneficiar în cadrul proiectului, termenul de 10 zile calendaristice privind autorizarea cheltuielilor cuprinse în cererile de transfer poate fi prelungit cu durata necesară efectuării tuturor verificărilor procedurale, fără a depăși 45 de zile.

După efectuarea plății, Ministerul Energiei notifică beneficiarilor plata aferentă cheltuielilor autorizate din cererea de transfer.

Beneficiarii de proiecte finanțate din fonduri europene prin PNRR au obligația să țină pentru fiecare proiect o evidență contabilă distinctă, folosind conturi analitice distincte.

În vederea efectuării reconcilierii contabile dintre conturile contabile ale Ministerului Energiei și cele ale beneficiarilor pentru proiectele implementate în cadrul PNRR, beneficiarii au obligația transmiterii trimestriale, până la data de 20 a lunii următoare perioadei de raportare, a formularului - *Notificare cu privire la reconcilierea contabilă*, din care să rezulte sumele primite, conform prevederilor din contractele de finanțare încheiate.

CAPITOLUL 3. COMPLETAREA OFERTEI

Pentru a propune un proiect în vederea finanțării, solicitantul trebuie să completeze o **ofertă**.

Elaborarea ofertei se va face conform modelului din *Anexa nr. 1*. Aceasta se va transmite prin sistemul informatic integrat de management pentru PNRR <https://proiecte.pnrr.gov.ro>, împreună cu toate anexele solicitate.

3.1. Modalitatea de completare a Ofertei

Elaborarea Ofertei se va face conform modelului din *Anexa nr.1 la prezentul ghid*.

Înainte de completarea formularului, vă rugăm să citiți cu atenție instrucțiunile cuprinse în acest capitol.

În vederea completării Ofertei trebuie avută în vedere anexarea tuturor documentelor menționate în prezentul ghid.

Important!

Solicitantul are obligația să verifice atașarea tuturor anexelor obligatorii la Ofertă.

De asemenea, anexele care sunt incomplete, ilizibile sau care nu sunt semnate, pot conduce la respingerea Ofertei.

3.1.1 Obiectivele și rezultatele proiectului

Obiectivul general al proiectului va fi stabilit în directă corelare cu măsura de investiții I.4 din cadrul PNRR și cu acțiunea de finanțare, conform secțiunii 1.3 din prezentul ghid, în conformitate cu indicațiile din *Anexa 1*. Fiecărui obiectiv îi va fi atribuit un rezultat.

Toate obiectivele vor fi asociate cu rezultatele așteptate la măsura de investiții I.4 din cadrul PNRR și vor fi cuantificate în indicatori.

3.1.2 Context și justificare

Descrierea proiectului (se completează la secțiunea **Context și Justificare**) va indica un minim de informații cu privire la următoarele aspecte:

- Contextul în care este propus proiectul
- Informații privind infrastructura realizată (localizare, date fizice, factori interesați etc.). Cerințele detaliate suplimentare sunt prezentate în secțiunea relevantă din *Anexa nr.1*.

În secțiunea **Justificare** se va completa cu :

- Investițiile propuse prin care se justifică contribuția la indicatorii obligatorii la nivel de proiect;
- Modul în care proiectul va influența dezvoltarea socio-economică a zonei acoperite de proiect.

Problemele identificate în această secțiune vor fi corelate cu activitățile și rezultatele proiectului prezentate la secțiunea **Descrierea investiției**.

3.1.3 Sustenabilitate

Se va preciza modul în care proiectul se va autosuține financiar după încetarea finanțării solicitate prin Ofertă, capacitatea de a asigura operarea și întreținerea investiției după finalizare (entități responsabile, fonduri, activități, orizont de timp).

3.1.4 Relevanță

În cadrul acestei secțiuni se vor completa informații legate de relevanța proiectului în raport cu următoarele aspecte:

- Contribuția la Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030;
- Contribuția la Inițiativa emblematică “Accelerarea” din *Strategia anuală pentru 2021 privind creșterea durabilă* (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52020DC0575>);
- Corelările cu legislația națională și europeană în domeniu, cum sunt: Directiva 2018/2001/UE a Parlamentului European și a Consiliului, privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile

(reformare), Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE (reformare), etc.

3.1.5 Complementaritate

Informațiile care vor fi evaluate în capitolul complementaritate permit Ministerului Energiei atât evaluarea capacității solicitantului de a implementa proiecte, cât și verificarea posibilei duble finanțări.

3.1.6 Aplicarea principiilor orizontale

Respectarea cadrului legal este obligatorie pentru orice solicitant sau beneficiar de finanțare din fondurile UE. Cerințele minime privind integrarea principiilor orizontale în cadrul proiectelor se referă la facilitarea tuturor condițiilor care să conducă la respectarea principiilor prevăzute în *Pilonul european al drepturilor sociale* (disponibil la https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_ro).

Investiția 4 are incidență asupra principiilor 1 și 5 prin faptul că dezvoltarea capacităților de stocare în baterii conduce la crearea de locuri de muncă verzi, pentru care angajații din acest sector vor trebui să participe la programe de dobândire a competențelor profesionale specifice.

În cadrul proiectului se va face o descriere a *modului în care proiectul respectă legislația (acte normative, politici publice) în domeniul egalității de șanse, egalității de gen și dezvoltării durabile*.

Șanse egale:

Egalitatea de șanse și de tratament are la bază participarea deplină și efectivă a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală.

Pentru a promova **egalitatea de gen**, nediscriminarea, precum și asigurarea accesibilității, principiul egalității de șanse și de tratament trebuie încorporat ca parte integrantă a diverselor stadii din ciclul de viață al unui proiect: definire și planificare, implementare, monitorizare și evaluare.

Proiectul trebuie să descrie acțiunile specifice de promovare a egalității de șanse și prevenire a discriminării de gen, pe criterii de origine rasială sau etnică, religie sau credință, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală, luând în considerare nevoile diferitelor grupuri-țintă expuse riscului acestor tipuri de discriminare și, mai ales, cerințele pentru asigurarea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități.

Secțiunea aferentă din Ofertă va detalia modul în care legislația aplicabilă va fi respectată în selecția membrilor UIP/Echipei de management de proiect și a experților implicați în implementarea proiectului, precum și ulterior în activitatea întreprinderii.

Se va detalia modul în care legislația privind asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități se aplică și va fi respectată în realizarea investiției.

Dezvoltarea durabilă:

În linie cu principiul DNSH "do no significant harm", menționat în anexa DNSH la PNRR pentru investiția I.4 din cadrul Componentei C6. Energie, proiectul va promova dezvoltarea durabilă, în primul rând, prin finanțarea unor activități orientate direct spre susținerea acesteia, urmărind în

principal protecția mediului, utilizarea eficientă a resurselor, atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, biodiversitatea, rezistența în fața dezastrelor, prevenirea și gestionarea riscurilor, ca de exemplu:

- Utilizarea unor echipamente mai eficiente energetic și cuantificarea rezultatelor asupra consumului de energie și a emisiilor de CO₂;
- se vor utiliza echipamente și componente cu durabilitate și reciclabilitate ridicate, care pot fi demontate și pregătite pentru reciclare în mod facil;
- Utilizarea de materiale prietenoase cu mediul (ecologice sau reciclate) și de soluții inovative în construcții și în construcția de infrastructură, indiferent de tipul acestora.

3.1.7 Descrierea investiției și riscuri

Descrierea proiectului va indica un minim de informații cu privire la următoarele aspecte:

- Componentele și activitățile investiției, și modul în care adresează problemele identificate
- Date generale privind investiția propusă
- Se vor descrie principalele componente ale proiectului, corelat cu probleme identificate și propuse spre rezolvare în proiect și cu cauzele acestora, detaliate pe activități și corelate cu bugetul proiectului.
- Se va descrie stadiul obținerii aprobărilor, autorizațiilor, avizelor prevăzute de legislația în vigoare și necesare pentru implementarea proiectului.

Cerințele specifice suplimentare sunt prezentate în secțiunea relevantă din *Anexa nr.1*.

În cadrul acestui capitol vor fi identificate și riscurile care pot să împiedice implementarea proiectului în calendarul propus, cum ar fi de exemplu: întârzieri în procedura de achiziție publică. Pentru riscurile identificate vor fi propuse măsuri de reducere a riscului.

3.1.8 Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM) și respectarea principiului DNSH

Evaluarea Impactului asupra Mediului trebuie să fie în conformitate cu prevederile legislației din domeniu. Autoritățile competente pentru protecția mediului (ACPM) stabilesc dacă proiectele sunt de tipul celor prevăzute la Anexa I sau Anexa II a Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (Directiva EIM). Acestea determină și necesitatea demarării procedurii de evaluare adecvată, modul de consultare a publicului sau modul în care Raportul privind impactul asupra mediului și rezultatele consultării publicului vor fi luate în considerare în emiterea deciziei de mediu de către autoritățile competente pentru protecția mediului.

Atenție!

În ceea ce privește respectarea principiului DNSH, solicitantul va avea în vedere conformarea cu prevederile aferente măsurii I.4 din *Anexa DNSH la PNRR, Componenta C6. Energie*, publicată pe site-ul MIPE la adresa: <http://mfe.gov.ro/pnrr/>, *Comunicarea Comisiei - Orientări tehnice privind aplicarea principiului de a nu prejudicia în mod semnificativ „Do No Significant Harm” în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență (2021/C 58/01) și cu Regulamentul delegat (UE) al Comisiei [C(2021)2800/3] și cu Regulamentul privind taxonomia (UE) (2020/852).*

În etapa de verificare administrativă și a eligibilității ofertelor, Ministerul Energiei va verifica conformitatea cu principiul DNSH, pe baza declarației pe propria răspundere a solicitantului privind respectarea principiului DNSH (Anexa nr. 6 la prezentul ghid), a Autoevaluării în acest sens (Anexa nr. 6.1 la prezentul ghid), precum și a celorlalte documente justificative anexate la oferta pentru finanțare.

În această etapă, se va verifica și excluderea de la sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri, în special a activităților legate de depozite de deșuri, incineratoare și instalații de tratare mecano-biologică a deșeurilor, precum și activitățile legate de extracția materiilor prime.

Această excludere nu se aplică acțiunilor întreprinse în cadrul acestei măsuri în instalații destinate exclusiv tratării deșeurilor periculoase nereciclabile și instalații existente, în cazul în care acțiunile din cadrul acestei măsuri vizează sporirea eficienței energetice, captarea gazelor de evacuare pentru depozitare ori utilizare sau recuperarea materialelor din cenușa de incinerare, cu condiția ca astfel de acțiuni din cadrul acestei măsuri să nu conducă la o sporire a capacității instalațiilor de a prelucra deșuri sau la o prelungire a duratei de viață a instalațiilor; pentru care se furnizează dovezi la nivel de instalație.

Această excludere nu se aplică acțiunilor întreprinse în cadrul acestei măsuri în instalații existente de tratare mecano-biologică, în cazul în care acțiunile din cadrul acestei măsuri vizează sporirea eficienței energetice sau modernizarea operațiunilor de reciclare a deșeurilor separate pentru compostarea biodeșeurilor și digestia anaerobă a biodeșeurilor, cu condiția ca astfel de acțiuni din cadrul acestei măsuri să nu conducă la o sporire a capacității instalațiilor de a prelucra deșuri sau la o prelungire a duratei de viață a instalațiilor; pentru care se furnizează dovezi la nivel de instalație.

Totodată, în cadrul ofertei se va descrie modul în care va fi respectat principiul „Do no significant harm” (DNSH) pe toată perioada de implementare a proiectului, precum și pe durata întregului ciclu de viață a investiției.

În cadrul documentațiilor tehnico-economice, pe baza evaluărilor privind influența investițiilor asupra fenomenului schimbărilor climatice și, mai ales, a influenței efectelor schimbărilor climatice asupra proiectelor de investiții, se vor avea în vedere măsuri speciale pentru creșterea rezistenței componentelor constructive ale proiectelor de investiții aferente măsurii la schimbările climatice și la alte vulnerabilități, după caz. Aceste măsuri de adaptare vor contribui la sporirea rezistenței la schimbările climatice, la condițiile meteorologice extreme și la alte dezastre naturale.

Având în vedere principiul DNSH, în ceea ce privește deșeurile recuperabile rezultate pe perioada executării lucrărilor de construire/montaj/dezafectare, beneficiarul se va asigura că cel puțin 70% (în greutate) din deșeurile nepericuloase rezultate din construcții/montaj și demolări (cu excepția materialelor naturale definite în categoria 17 05 04 din Lista europeană a deșeurilor stabilită prin Decizia 2000/532/CE), preluată în HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare) și generate pe șantier vor fi pregătite, respectiv sortate pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, în conformitate cu ierarhia deșeurilor și cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări.

Beneficiarul va urmări limitarea generării de deșuri în procesele legate de construcții și demolări, în conformitate cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor de construcții și demolări și luând în considerare cele mai bune tehnici disponibile și utilizând demolări selective pentru a permite îndepărtarea și manipularea în siguranță a substanțelor periculoase și pentru a facilita reutilizarea-reciclarea de calitate prin îndepărtarea selectivă a materialelor, folosind sistemele de sortare

disponibile pentru deșeurile de construcții și demolări.

Amplasarea investiției/construcției se poate realiza doar în condițiile stabilite prin art. 91 și 92 din Legea nr. 18/1991 a fondului funciar. În ceea ce privește biodiversitatea și ecosistemele, solicitantul se va asigura că proiectul nu va fi implementat pe următoarele tipuri de terenuri:

(i) terenuri arabile și terenuri cultivate cu un nivel moderat până la ridicat de fertilitate a solului și biodiversitate sub pământ, astfel cum se menționează în studiul LUCAS al UE, ce poate fi accesat la adresa: [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Land_usecoverarea_framesurvey_\(LUCAS\)](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Land_usecoverarea_framesurvey_(LUCAS))

(ii) terenurile verzi cu o valoare recunoscută a biodiversității ridicate și terenurile care servesc drept habitat al speciilor pe cale de dispariție (floră și faună) enumerate pe Lista roșie europeană sau pe lista roșie IUCN (<https://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/redlist/>);

(iii) terenuri forestiere (acoperite sau nu de arbori), alte terenuri împădurite sau terenuri care sunt acoperite parțial sau integral sau destinate a fi acoperite de arbori, chiar și în cazul în care acești arbori nu au atins încă dimensiunea și acoperirea care urmează să fie clasificate ca păduri sau alte terenuri împădurite, astfel cum sunt definite în conformitate cu definiția FAO a pădurilor.

În corelare cu prevederile Legii 18/1991, în etapa de verificare administrativă și a eligibilității ofertelor, Ministerul Energiei va verifica existența declarației pe propria răspundere a solicitantului privind respectarea principiului DNSH (Anexa nr. 6 la prezentul ghid și Anexa nr. 6.1).

Autoritățile competente pentru protecția mediului (ACPM) vor asigura totodată consultarea publicului interesat pe parcursul derulării procedurii implementării prevederilor legale aplicabile

a) Documente necesare la depunerea Cererii de Finanțare;

- Dovada înștiințării autorității publice locale
- Decizia etapei de încadrare emisă de autoritatea competentă pentru protecția mediului
- Actul de reglementare emis de autoritatea competentă pentru protecția mediului. În cazul în care, procedura pentru obținerea actului de reglementare este încă în derulare la momentul depunerii Cererii de Finanțare, solicitantul trebuie să facă dovada depunerii la autoritatea competentă pentru protecția mediului a documentelor pentru obținerea actului de reglementare pentru protecția mediului

b) Documente necesare în etapa de contractare

- *Actul de reglementare emis de către autoritatea competentă pentru protecția mediului - Acordul de mediu în cazul în care proiectul se supune evaluării adecvate/aprofundate/);*
- *Declarația pentru siturile Natura 2000/Studiu de evaluare adecvată*
- *Calendarul privind derularea procedurii de emitere a actului de reglementare elaborat de către autoritatea competentă pentru protecția mediului*
- *Rezumatul fără caracter tehnic (dacă procedura se finalizează cu emiterea Acordului de Mediu);*
- *Raportul EIM (unde este cazul);*
- *În mod excepțional, în cazul în care procedura pentru obținerea actului de reglementare este încă în derulare, la momentul depunerii Cererii de Finanțare, solicitantul trebuie să facă dovada depunerii la autoritatea competentă a documentelor pentru obținerea actului de reglementare pentru protecția mediului. În cazul în care, ulterior depunerii Cererii de Finanțare, intervin costuri suplimentare în devizul proiectului, în cadrul procedurii de obținere a actului de reglementare pentru protecția mediului, acestea vor fi suportate integral de către solicitant;*

- *De asemenea, dacă Declarația pentru siturile Natura 2000 nu este depusă odată cu Oferta, solicitantul trebuie să facă cel puțin dovada depunerii la autoritatea competentă a documentelor pentru obținerea acestui document, iar în etapa de contractare este obligatorie Declarația pentru siturile Natura 2000;*

În etapa de contractare, sau cel târziu în termen de 20 de zile de la data semnării contractului de finanțare, sub sancțiunea rezoluțiunii de drept a contractului de finanțare, solicitantul trebuie să prezinte Declarația pentru siturile Natura 2000 și actul final de reglementare pentru protecția mediului (în situația în care acestea nu au fost depuse odată cu Oferta), împreună cu Dovada înștiințării administrației publice locale și Avizul de gospodărire a apelor.

3.1.9 Studiul de fezabilitate

Studiul de fezabilitate se va elabora conform prevederilor HG nr. 907/2016 *privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice*, cu modificările și completările ulterioare și va avea la bază necesitatea dezvoltării proiectului și caracteristicilor tehnice, comparând soluțiile alternative mai detaliate în vederea asigurării alegerii soluțiilor celor mai eficiente din punct de vedere al costurilor.

Studiul de fezabilitate/alte documente justificative va/vor cuprinde cerințele tehnice minime pentru echipamente în funcție de specificul proiectului prevăzute în Anexa nr. 2.1 *Grila de verificare conformitate administrativă* la prezentul ghid și se vor depune odată cu oferta.

Studiul de fezabilitate va analiza cel puțin două opțiuni tehnice. Ambele opțiuni vor fi analizate din toate punctele de vedere și descrise în conformitate cu cerințele prezentului ghid din perspectiva tipurilor de investiții eligibile și a restricțiilor privind cheltuielile eligibile din perspectiva ajutorului de stat.

Rezultatul investiției trebuie să contribuie la punerea în funcțiune a unei capacități de minimum 240 MW (sau 480 MWh) de stocare a energiei electrice în baterii stabilă pentru măsura de investiție I4 (stocare în baterii) din cadrul PNRR.

În acest sens, capacitatea de debitare/absorbție(MW) va reprezenta minim 50% din energia (MWh) nominală a bateriei, **astfel încât un ciclu complet de încărcare să nu dureze mai mult de 2 ore, iar un ciclu complet de descărcare să nu dureze mai mult de 2 ore**

Opțiunile tehnice trebuie analizate și comparate din perspectiva costurilor de investiții și de operare (la valoare actualizată netă).

Este obligatoriu ca SF să conțină următoarele documente, absolut necesare realizării etapei de evaluare tehnico- financiară:

- devizul general
- toate devizele pe obiect
- listele de echipamente și lucrări pe baza cărora s-au întocmit devizele pe obiect
- fișele de date exclusiv tehnice pentru echipamentele propuse de proiect, stabilite de elaboratorul SF și creditate cu performanța tehnică recomandată și analizată la ACB. Fișele trebuie să conțină suficiente date tehnice pentru a se putea încadra echipamentele într-o categorie distinctă și a se justifica prețul de achiziție indiferent de origine.
- emisia specifică de CO₂ în t/MWh energie electrică (ex. reducerea de emisii de CO₂ se va calcula cu o emisie specifică de 0,6177 tCO₂/MWh – factor emisii CO₂ medie ponderată la nivel SEN).

În cadrul analizei de sustenabilitate, se va indica și fluxul de numerar cumulat pe fiecare an de analiză.

Atenție!

Sunt excluse de la finanțare activitățile ce implică baterii care utilizează tehnologii pe bază de plumb, NiCd sau NiMH.

Calculul emisiilor de CO2 se va realiza în baza documentelor emise de producătorul echipamentului.

3.1.10 Analiza Cost Beneficiu

Pentru a evalua viabilitatea financiară și economică a proiectelor de investiții depuse în cadrul acestei proceduri, ofertele vor trebui să fie însoțite de analiza cost beneficiu, elaborată în conformitate cu cerințele *Ghidului privind Analiza Cost Beneficiu a proiectelor de investiții*, întocmit de Comisia Europeană.

Componentele analizei Cost-Beneficiu sunt:

- a) Prezentarea contextului;
- b) Definirea obiectivelor;
- c) Identificarea proiectului;
- d) Rezultatele studiilor de fezabilitate, însoțite de o analiză a cererii și a opțiunilor;
- e) Analiza financiară;
- f) Analiza economică;
- g) Evaluarea riscurilor.

Calculul valorii de finanțare nerambursabile se va face cu respectarea celor precizate în Cap. 1.7 din prezentul ghid.

a) Prezentarea contextului

La această secțiune, solicitanții vor trebui să furnizeze informații succinte și relevante cu privire la definirea contextului social, economic, politic și instituțional în care proiectul va fi implementat. Definirea clară a contextului este relevantă în argumentarea nevoilor și constrângerilor care au stat la baza deciziei de investiție, precum și în stabilirea trendurilor viitoare, în special cele legate de cererea pentru produsele/serviciile rezultate în urma implementării proiectului.

b) Definirea obiectivelor

La această secțiune, solicitanții vor defini obiective clare pentru proiect în scopul de a verifica dacă investiția răspunde unei nevoi existente și de a evalua rezultatele și impactul proiectului.

c) Identificarea proiectului

La această secțiune, solicitanții vor avea în vedere următoarele aspecte:

- proiectul trebuie să fie în mod clar o unitate de analiză independentă. Acest lucru implică faptul că, în unele situații, anumite sub-proiecte sau faze ale unui proiect trebuie apreciate ca un singur proiect în scopul elaborării analizei cost beneficiu. Astfel, dacă cofinanțarea UE se solicită doar pentru anumite etape, urmând ca celelalte etape să fie finanțate de alți investitori/finanțatori, analiza cost beneficiu trebuie elaborată pentru întregul proiect;

- precizarea aspectelor care țin de capacitatea financiară, tehnică și instituțională a solicitantului (exemple: regimul TVA, existența subvențiilor de exploatare, aspectele contractuale în cazul în care investiția va fi operată de o altă entitate decât Solicitantul, sursele de finanțare pentru contribuția Solicitantului, etc);
- identificarea și descrierea grupului țintă vizat de implementarea proiectului.

d) Rezultatele studiilor de fezabilitate, însoțite de o analiză a cererii și a opțiunilor

La această secțiune, solicitanții vor furniza informații cu privire la:

- Analiza cererii curente și viitoare/analiza consumului propriu actual și estimat, ca urmare a implementării proiectului. În funcție de disponibilitatea datelor, se recomandă ca estimările să fie realizate cu ajutorul metodelor și tehnicilor de previziune statistică;
- Analiza de opțiuni;
- Concluziile studiului de fezabilitate (prezentarea pe scurt a soluției tehnice, valoarea Devizului General, graficul de implementare a lucrărilor);
- Aspecte de mediu (evaluarea impactului reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră, etc).

e) Analiza financiară

Scopul elaborării analizei financiare este de a:

- Evalua profitabilitatea investiției;
- Evalua profitabilitatea proiectului din perspectiva proprietarului (în condițiile cofinanțării UE);
- Verifica sustenabilitatea financiară a proiectului.

Metodologia utilizată este analiza fluxului de numerar actualizat, care presupune:

- Se iau în considerare doar fluxurile de numerar, respectiv valoarea reală de numerar plătită sau primită pentru proiect. Prin urmare, elementele contabile asimilate, de exemplu rezervele de amortizare și fondurile de rezervă nu trebuie incluse în analiza financiară.
- Se vor lua în considerare numai fluxurile de numerar din anul în care apar și vor fi proiectate pe o perioadă de referință de 20 ani pentru sectorul energie, care include și perioada de implementare a operațiunii.
- În situația în care durata de viață economică utilă a proiectului depășește perioada de referință, se va lua în considerare și o valoare reziduală. Valoarea reziduală se determină prin calcularea valorii actuale nete a fluxurilor de numerar pentru durata de viață rămasă a proiectului (diferența dintre durata de viață economică utilă și perioada de referință). Valoarea reziduală a investiției este inclusă în analiza fluxului de numerar actualizat numai dacă veniturile depășesc costurile de operare și mentenanță a investiției.
- Venitul net actualizat al proiectului se calculează prin deducerea costurilor actualizate din veniturile actualizate și, dacă este cazul, prin adăugarea valorii reziduale a investiției.
- Analiza financiară trebuie elaborată din perspectiva proprietarului. În cazul în care proprietarul și operatorul sunt entități diferite, trebuie să se efectueze o analiză financiară consolidată, care exclude fluxurile de numerar între proprietar și operator.
- Analiza financiară ar trebui să fie efectuată la prețuri constante (cu prețuri fixate pe baza unui an de referință), dar evoluțiile preconizate ale prețurilor relative pentru inputuri cheie în proiect ar trebui luate în considerare în cadrul evaluării de risc.

- Analiza financiară trebuie elaborată ținând cont de principiul incremental, respectiv de faptul că evaluarea impactului proiectului se realizează prin compararea a două scenarii:
  - Scenariul contrafactual – proiecția fluxurilor de numerar în situația realizării unei investiții identificate;
  - Scenariul cu proiect – proiecția fluxurilor de numerar în situația implementării prezentului proiect.

Etapele elaborării analizei financiare sunt:

i. Evaluarea rentabilității financiare a investiției

Rentabilitatea financiară a unei investiții este evaluată prin estimarea valorii actualizate nete financiare și a ratei de rentabilitate financiară a investiției [VANF/C și RRF/C]³.

Indicatorii rentabilității financiare a investiției se calculează pe baza **fluxului de numerar net incremental**, care se calculează ca diferență între fluxul de numerar net generat de scenariul cu proiect și fluxul de numerar net generat de scenariul contrafactual.

Fluxul de numerar net reprezintă diferența dintre intrările de numerar și ieșirile de numerar. Datele necesare, recomandate în proiecția fluxurilor de numerar, sunt:

Ieșiri de numerar

- **Costurile de investiție totale** – includ atât costurile de capital, cât și costurile legate de implementarea proiectului care nu vor fi capitalizate (exemple: costuri cu pregătirea documentațiilor de finanțare, costuri cu managementul proiectului, costuri de publicitate și informare, costuri cu auditul proiectului, etc);
- **Costurile de înlocuire** – includ costurile cu înlocuirile de echipamente cu durata de viață economică mai mică decât perioada de referință a proiectului;
- **Costurile de operare** – includ toate costurile generate de operarea și întreținerea noii infrastructuri sau a infrastructurii modernizate. Solicitanții trebuie să identifice o structură detaliată și completă a costurilor de operare și să furnizeze informații detaliate cu privire la ipotezele de bază avute în vedere în dimensionarea lor cantitativă și prognoza pe întreaga perioadă de referință a proiectului.

Se recomandă evidențierea costurilor de operare și mentenanță pe componente variabile și fixe. Pentru costurile fixe se vor lua în calcul (fără a fi exhaustivă recomandarea): costuri cu întreținerea și reparațiile, costurile cu personalul, costurile administrative, costurile cu redevența și alte costuri cu taxe și licențe de operare. În cazul costurilor variabile, se vor furniza informații cu privire la calculul consumului energiei primare, costuri materiale, costuri cu utilitățile, costuri cu serviciile prestate de terți.

Intrări de numerar

- Veniturile din operare – includ intrările de numerar plătite direct de utilizatori pentru bunurile sau serviciile din cadrul operațiunii, cum ar fi taxele/tarifele suportate direct de utilizatori pentru utilizarea infrastructurii, vânzarea sau închirierea de terenuri sau clădiri ori plățile pentru servicii.

³ Valoarea actualizată netă financiară (VANF) reprezintă suma care rezultă după ce costurile de investiție, de funcționare și de înlocuire preconizate (actualizate) ale proiectului sunt deduse din valoarea actualizată a veniturilor preconizate. Rata de rentabilitate financiară (RRF) este rata de actualizare care determină o VANF egală cu zero

Veniturile vor fi determinate pe baza cantităților vândute sau a serviciilor prestate/a economiilor la costurile de funcționare generate de operațiune previzionate pe perioada de referință a proiectului și pe baza prețurilor specifice, având în vedere concluziile analizei cererii/analizei consumului propriu.

Valoarea indicatorilor de rentabilitate financiară ai investiției arată capacitatea veniturilor nete generate de proiect de a acoperi costurile de investiții, indiferent de modalitatea în care acestea sunt finanțate.

Rata de actualizare este de 6,5%, conform deciziei de aprobare a schemei de ajutor de stat, corespunzătoare calculului de stabilire a maximului de 167.000 euro/MWh stocare

Atenție!

La calculul indicatorilor de rentabilitate financiară ai investiției trebuie avute în vedere următoarele aspecte:

Fluxurile financiare de natura dobânzilor și rambursărilor de credite se exclud din ieșirile de numerar ale proiectului pentru calculul indicatorilor de performanță ai proiectului. De asemenea, nu se iau în considerare impozitele, taxele și alte ieșiri de numerar care nu sunt legate de costurile de operare;

Fluxurile de numerar de tipul subvențiilor, creditelor bancare, cofinanțarea UE nu sunt incluse în intrările de numerar ale proiectului.

ii. Determinarea contribuției maxime din fonduri europene

Stabilirea contribuției maxime din fondurile europene se realizează conform regulilor aplicabile ajutorului de stat.

iii. Asigurarea viabilității (sustenabilității) financiare

Analiza de sustenabilitate financiară se bazează pe proiecții privind fluxul de numerar neactualizat.

Ea este utilizată, în principal, pentru a demonstra că proiectul va dispune de lichidități suficiente de la an la an pentru a-și acoperi întotdeauna costurile de investiție și operaționale pe parcursul întregii perioade de referință.

Principalele aspecte ale analizei de sustenabilitate financiară sunt următoarele:

- Sustenabilitatea financiară a proiectului este asigurată prin verificarea faptului că fluxul de numerar net cumulat (neactualizat) este pozitiv (sau egal cu zero) pentru fiecare an și pe parcursul întregii perioade de referință luate în considerare;
- Fluxurile de numerar nete care sunt luate în considerare în acest sens ar trebui să țină cont de costurile de investiție, de toate resursele financiare (cofinanțare UE, credite bancare, subvenții, alocații bugetare), de veniturile în numerar, de costurile de operare și de înlocuire la momentul în care sunt plătite, de rambursările obligațiilor financiare ale entității precum și de aporturile de capital, dobânzi și taxele directe;
- să nu țină seama de valoarea reziduală decât dacă activul este lichidat în ultimul an de analiză luat în considerare.

Sustenabilitatea financiară a proiectului se va evalua în corelare cu:

- graficul de realizare a investiției versus proiecția lunară a fluxului de numerar pe perioada de realizare a investiției;
- planul de finanțare și sursele prevăzute, cu prezentarea detaliată a graficelor de rambursare a

împrumuturilor, costul creditului, graficul cererilor de rambursare a cheltuielilor efectuate, versus proiecția anuală a fluxului de numerar pe perioada de operare.

Rata de actualizare economică este 3%, conform prevederilor Economic Appraisal Vademecum 2021-2027.

3.1.11 Managementul de proiect

La nivelul tuturor proiectelor se va nominaliza un responsabil de proiect, care are rolul de manager de proiect.

În cazul în care se consideră necesar, se poate desemna o persoană de contact, care să asigure schimbul permanent de informații cu Ministerul Energiei. Persoana de contact poate să fie aceeași persoană cu managerul de proiect / responsabilul de proiect.

În vederea implementării proiectelor, beneficiarul trebuie să facă dovada existenței unității de implementarea proiectului (UIP/echipei de proiect). Pozițiile din cadrul UIP/echipei pot fi ocupate sau vacante la depunerea proiectului, urmând ca la semnarea contractului de finanțare, toate pozițiile să fie ocupate.

Managementul de proiect poate fi realizat cu personal propriu sau mixt (personal propriu și externalizare). Personalul propriu al solicitantului implicat în managementul proiectului se va constitui în UIP, prin decizie a managerului solicitantului.

Unitatea de implementare a proiectului va fi, prin urmare:

- Constituită din personalul propriu numit în componența UIP-ului/echipei de proiect, ce trebuie să îndeplinească funcțiile necesare implementării proiectului (management de proiect, financiar, achiziții, tehnic); aceste poziții trebuie ocupate la contractare.
- Sprijinită, după caz, prin expertiză externă furnizată prin contracte de prestare servicii prin care sunt realizate activitățile aferente expertizei tehnice proiectului.

Activitatea de management a proiectului include și expertiza tehnică necesară unei implementări la un nivel de calitate adecvat.

Pentru stabilirea capacității de management și tehnice a proiectului, se vor analiza: responsabilitățile persoanelor sunt bine definite și corelate cu fișele de post ale acestora; relațiile de muncă în cadrul UIP sunt prezentate și detaliate; nivelul de experiență în managementul de proiect al personalului UIP este adecvat (studii de specialitate și participarea la proiecte de investiții similare); experiență /calificare tehnică în domeniul energiei (studii de specialitate/participarea la proiecte similare).

3.1.12 Elaborarea bugetului

Bugetul proiectului va fi prezentat conform formatului din Ofertă și va fi încărcat în platforma electronică.

În defalcarea bugetului pe ani se va ține cont de eventualele proceduri de achiziție și de durata acestora.

Planificarea propusă se va transforma ulterior în calendarul cererilor de transfer ce vor fi anexe la contractul de finanțare.

3.1.13 Contribuția proiectului la tranziția verde și digitalizare

În conformitate cu prevederile PNRR Pilonul I – Tranziția verde - Componenta C6. Energie, *măsura de investiții I.4 – Lanț industrial de producție și/sau asamblare și/sau reciclare a bateriilor, a celulelor și panourilor fotovoltaice (inclusiv echipamente auxiliare) și noi capacități de stocare a energiei electrice*, sub-măsura 3: Dezvoltarea capacităților de stocare a energiei electrice (baterii) contribuie la obiectivul de tranziție verde, respectiv în proporție de 100% la obiectivul climatic, 40% la obiectivul de mediu și 40% la obiectivul de digitalizare.

CAPITOLUL 4. PROCESUL DE EVALUARE ȘI SELECȚIE

4.1 Descriere generală selectare oferte

Procesul de evaluare și selecție a proiectelor se va desfășura prin procedură de ofertare concurențială conform prevederilor PNRR, la nivelul direcțiilor de specialitate din cadrul Ministerului Energiei. Pentru implementarea proiectului se va încheia un contract de finanțare (CF) între Ministerul Energiei și beneficiarul proiectului.

Etapile parcurse de la depunerea ofertei până la semnarea contractului de finanțare sunt:

- Etapa 1: verificarea administrativă și a eligibilității
- Etapa 2 : evaluarea tehnico-economică
- Etapa 3: etapa precontractuală (depunerea documentelor aferente contractării, ulterior notificării de aprobare a proiectului)
- Etapa 4 : semnarea contractului de finanțare.

4.1.1 Verificarea administrativă și a eligibilității ofertelor

În cadrul acestei etape se vor verifica următoarele:

- Respectarea formatului standard al Cererii de Finanțare și includerea tuturor anexelor obligatorii;
- Modalitatea de completare a Cererii de Finanțare;
- Data limită de transmitere a Cererii de Finanțare (în raportul cu data acceptării fișei de proiect).
- Pentru verificarea conformității administrative și de eligibilitate a Cererii de Finanțare se utilizează un sistem de evaluare de tip DA/NU, conform Anexei 2.1 - *Grila de verificare a conformității administrative a cererilor de finanțare*, la prezentul ghid.

În cazul în care informațiile oferite sunt neclare sau incomplete, oferta va fi respinsă. În cazul proiectelor care nu sunt considerate admisibile, solicitanții suntificați asupra motivelor respingerii.

Verificarea eligibilității se realizează numai pentru ofertele conforme din punct de vedere administrativ, urmărindu-se îndeplinirea condițiilor de eligibilitate definite în acest ghid. Dacă proiectul nu îndeplinește toate criteriile stabilite este respins.

Atenție!

Având în vedere că depunerea Cererii de Finanțare se face electronic, procesul de clarificări se va desfășura astfel:

- Se va solicita maxim o clarificare pentru această etapă de evaluare;
- Solicitantul va avea obligația să răspundă în maxim 5 zile la solicitarea de clarificare. La cererea temeinic justificată a solicitantului, termenul de răspuns poate fi prelungit cu maximum 5 zile, cu aprobarea Ministerului Energiei.

4.1.2 Evaluarea tehnico-economică a ofertei

Evaluarea tehnico-economică a ofertei va fi realizată conform Grilei de evaluare tehnico-economică a ofertelor din Anexa 2.2 la prezentul ghid, după un criteriu major:

➤ **Criteriul - Quantum ajutor de stat solicitat pentru proiect din cheltuielile eligibile/ MWh instalat de stocare - maxim 100 puncte;**

Conform criteriului din Grila de evaluare tehnico-economică a ofertelor (Anexa nr. 2.2 la prezentul ghid), va obține un punctaj maxim (100 pct) oferta care va avea cea mai mică valoare a ajutorului de stat solicitat și zero puncte oferta care va avea cea mai mare valoare, cu descreșterea liniară a punctajului pentru valorile intermediare ale ajutorului de stat solicitat.

Punctajul total aferent ofertei este cuprins între 0 - 100 puncte.

Ofertele vor fi ordonate în funcție de punctajele finale obținute și înscrise pe lista pentru finanțare începând de la cele cu punctajul cel mai mare (ofertele cu punctajul egal se vor înscrie în ordinea în care au fost depuse de ofertanți în cadrul procedurii de ofertare competitivă), până la acoperirea bugetului alocat.

Astfel, la finalizarea acestei etape, se va întocmi o *Listă* cuprinzând ofertele depuse, ordonate descrescător în funcție de punctajele obținute pentru cele criterii de selecție, prevăzut la prezenta etapă.

Pentru respectarea principiului transparenței, *Lista proiectelor depuse* se va publica pe pagina web a Ministerului Energiei <http://energie.gov.ro>, în cadrul secțiunii dedicate prezentului apel de proiecte.

Evaluarea se va face conform Grilei de verificare și evaluare a cererilor de finanțare din Anexa 2.2 la prezentul ghid.

Atenție!

Având în vedere că depunerea ofertei se face electronic, procesul de clarificări se va desfășura astfel:

- Se va solicita maxim o clarificare pentru această etapă de evaluare;
- Solicitantul va avea obligația să răspundă în maxim 5 zile la solicitarea de clarificare. La cererea temeinic justificată a solicitantului, termenul de răspuns poate fi prelungit cu maximum 5 zile, cu aprobarea Ministerului Energiei.

Pentru fiecare proiect selectat în vederea finanțării, se va transmite către beneficiar o notificare privind selectarea ofertei pentru finanțare. Pentru fiecare proiect respins, solicitantul va fi înștiințat în scris asupra motivelor respingerii.

Selecția ofertelor se va face în limita fondurilor disponibile pentru această procedură competitivă, în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute.

Rezultatul evaluării se concretizează în 2 liste de proiecte, care vor fi publicate pe pagina de internet a Ministerului Energiei:

- proiecte propuse pentru finanțare;
- proiecte propuse pentru respingere.

Selecția ofertelor se va face în limita fondurilor disponibile pentru această procedură competitivă, în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute.

Notă!

În cazul în care în etapa de precontractare, solicitantul nu transmite în termenul solicitat documentele suport, proiectul va fi respins și va fi înlocuit cu oferta imediat următoare din punct de vedere al punctajului din lista finală.

4.1.3 Etapa precontractuală (depunerea documentelor aferente contractării, ulterior notificării de aprobare a proiectului:

În această etapă, solicitanții vor transmite următoarele documente (lista nefiind exhaustivă):

1. Certificatul de atestare fiscală emis de ANAF și de Direcția locală de taxe și impozite, în termen de valabilitate,
2. Cazier fiscal al Solicitantului, în termen de valabilitate,
3. Cazier judiciar al Reprezentantului legal, în termen de valabilitate,
4. Extras de carte funciară actualizat care să ateste deținerea dreptului de folosință conferit de un drept real și să probeze că imobilele/capacitățile existente sunt libere de orice sarcini, că nu fac obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică și că nu fac obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun,
5. Avizul tehnic de racordare, pentru locul de producere, exclusiv pentru proiectele ce necesita conectare la rețea, pentru a extrage/injecta energie
6. Actul final de reglementare pentru protecția mediului (pentru situațiile în care nu a fost depus odată cu oferta)
7. Dovada înștiințării administrației publice locale
8. Declarația pentru siturile Natura 2000/Avizul Natura 2000/răspunsul autorității competente, dacă este cazul
9. Avizul de gospodărire a apelor, dacă este cazul
10. Notificarea din partea unei bănci comerciale/Trezoreria Statului privind deschiderea contului dedicat derulării operațiunilor proiectului (cod IBAN, titular cont, denumirea/adresa Trezoreriei/băncii comerciale).

4.1.4 Semnarea contractului de finanțare

Semnarea contractului se va realiza sub condiția îndeplinirii prevederilor legale în vigoare și a îndeplinirii criteriilor din cadrul Ghidului specific.

Se va actualiza planul de activități și va fi anexat contractului.

4.1.5 Implementarea proiectului

În urma semnării contractului, se vor desfășura activitățile conform planului actualizat, anexă la contract.

Achizițiile se vor desfășura cu respectarea prevederilor legale în vigoare și cad în sarcina beneficiarului. Documentele justificative vor fi verificate din punct de vedere calitativ și cantitativ, în corelare cu prevederile contractului de finanțare de către reprezentanții Ministerului Energiei, ofițerii de monitorizare, responsabili de investiția în discuție.

Documentele justificative vor fi transmise în termenul prevăzut în cadrul contractului, anexă la Raportul de progres, conform planului de activități, anexă la contractul de finanțare.

Orice modificări apar în perioada de implementare a proiectului vor fi notificate Ministerului Energiei și nu se vor realiza fără a fi aprobate.

Conform prevederilor contractuale, se vor realiza vizite de monitorizare în perioada implementării proiectului.

Beneficiarul trebuie să asigure, pentru o perioadă de 10 ani, integritatea și disponibilitatea documentelor care constituie pista de audit.

Atenție!

Se va avea în vedere capacitatea bunului la momentul punerii în funcțiune și se vor avea în vedere condițiile tehnice de exploatare.

4.2 Depunerea și soluționarea contestațiilor

În situația în care solicitanții sunt nemulțumiți de respingerea proiectului în oricare dintre etape, inclusiv în etapa de contractare, aceștia au posibilitatea de a contesta acest rezultat prin intermediul aplicației. Contestațiile se depun în termen de 5 zile calendaristice. Soluționarea contestațiilor se va face în termen de maxim 5 de zile calendaristice.

Pentru a putea fi luate în considerare, contestațiile trebuie să respecte următoarele cerințe:

- Identificarea contestatarului, prin: denumirea solicitantului, adresa, funcția, numele și prenumelereprezentantului legal;
- Identificarea proiectului, prin: numărul unic de înregistrare alocat ofertei (codul proiectului din platforma electronică) și titlul proiectului;
- Obiectul contestației (ce se solicită prin formularea contestației);
- Motivele de fapt și de drept (dispozițiile legale naționale și/sau comunitare, principiile încălcate);
- Mijloace de probă (acolo unde există);
- Contestațiile trebuie să fie însoțite de o copie a adresei de comunicare de către Ministerul Energiei a rezultatului procesului de evaluare și selecție;
- Semnătura reprezentantului legal;

- Data formulării contestației.

Contestațiile sunt analizate și soluționate în termen de 5 de zile (calendaristice) de la data înregistrării lor. În situația în care se consideră necesară o investigație mai amănunțită, care presupune depășirea termenului de 5 de zile, contestatarul va fi anunțat, în scris prin intermediul aplicației, asupra termenului de soluționare. Decizia comisiei constituită prin act de numire, pentru soluționarea contestațiilor poate fi de admitere sau de respingere și are caracter definitiv la nivelul Ministerului Energiei. Contestatarul este notificat în scris prin intermediul aplicației asupra deciziei comisiei.

CAPITOLUL 5. CONTRACTAREA PROIECTELOR

Contractul de finanțare (CF) reprezintă un act juridic supus regulilor de drept public, cu titlu oneros pentru beneficiar, de adeziune, comutativ și sinalagmatic prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării operațiunilor.

După finalizarea procesului de evaluare, pentru proiectele selectate în urma procedurii competitive, Ministerul Energiei redactează nota de aprobare a proiectului și contractul de finanțare și transmite solicitantului contractul de finanțare, în vederea semnării de către reprezentantul legal.

Solicitantul va încărca în sistemul informatic documentele solicitate în funcție de disponibilitatea sistemului electronic (max 50MB per fișier).

Solicitantului îi va fi transmis contractul de finanțare prin intermediul aplicației electronice în vederea semnării de către acesta.

Beneficiarul are obligația de a transmite Ministerului Energiei, în termen de cel mult 20 de zile de la data semnării contractului de finanțare, documentele prevăzute în Scrisoarea de informare a solicitantului finanțării, sub sancțiunea rezilierii de drept a acestuia.

Solicitantul se obligă ca toate documentele transmise să fie în formatul prevăzut de lege și în vigoare la data depunerii acestora, în caz contrar neputându-se încheia contractul.

Contractul de finanțare va fi semnat de către reprezentanții Ministerului Energiei și reprezentantul legal al solicitantului, contractul de finanțare intrând în vigoare la data semnării de către ultima parte.

Solicitantul se obligă ca toate documentele transmise să fie în formatul prevăzut de lege și în vigoare la data depunerii acestora, în caz contrar neputându-se încheia contractul.

Contractul de finanțare va fi semnat de către reprezentanții Ministerului Energiei și reprezentantul legal al solicitantului, contractul de finanțare intrând în vigoare la data semnării de către ultima parte. Solicitantul are obligația de a semna electronic contractul de finanțare și de a-l returna în termenul solicitat de Ministerul Energiei (5 zile de la data primirii documentului) însoțit, eventual, de orice alt document solicitat prin contract. În cazul în care solicitantul nu respectă termenul de semnare a contractului de finanțare și returnare la Ministerul Energiei, ministerul își rezervă dreptul de a respinge oferta.

După semnarea de către solicitant, contractul de finanțare va fi semnat de către reprezentantul legal al Ministerului Energiei. Data încheierii contractului de finanțare este data ultimei semnături.

Totodată, beneficiarul se angajează să includă condițiile legate de DNSH în cadrul documentațiilor de atribuire a achizițiilor aferente proiectelor finanțate și să respecte acest principiu pe perioada de

implementare/operare.

Beneficiarul are obligația de a menține investiția pe perioada valabilității contractului de finanțare și de a păstra documentele aferente proiectelor pe perioada prevăzută de art. 132 din Regulamentul financiar (Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012), respectiv timp de 5 ani de la data plății soldului sau, în absența unei astfel de plăți, de la data efectuării ultimei raportări. Această perioadă este de 3 ani în cazul în care valoarea finanțării este mai mică sau egală cu 60.000 euro sau stabilită potrivit prevederilor normelor privind ajutorul de stat, după caz, oricare este mai lungă.

Beneficiarul este obligat să transmită Ministerului Energiei raportări privind progresul tehnic al investițiilor, date privind indicatorii, precum și orice alte informații suplimentare legate de contractul de finanțare încheiat, astfel încât acesta să poată realiza în termen util raportările către MIPE și celelalte autorități implicate, conform prevederilor legale aplicabile PNRR.

Termenele de transmitere a acestor raportări vor fi prevăzute în contractul de finanțare.

Beneficiarii ajutorului de stat sunt obligați să păstreze, pentru o perioadă de 10 ani începând de la data ultimului ajutor plătit în cadrul schemei, toate documentele necesare și să țină o evidență specifică a ajutorului de care au beneficiat conform prezentei scheme.

Procedura de contractare poate diferi de cea descrisă în Ghidul specific, în corelare cu funcționalitățile sistemului informatic. Prin urmare, va fi comunicată ulterior beneficiarilor.

Fiecare contract poate avea clauze suplimentare specifice sau poate fi actualizat cu ultimele modificări identificate a fi necesare de către Ministerul Energiei. Versiunea finală a contractului de finanțare (în special clauzele specifice și anexele) vor fi comunicate ulterior beneficiarilor.

Atenție!

Contractele de finanțare reprezintă contracte de adeziune, cu clauze prestabilite ce nu pot face obiectul negocierilor dintre părți.

Acordarea ajutorului de stat (semnarea contractelor de finanțare) se efectuează, în condițiile prezentului Ghid.

ANEXE

Anexa 1. Formularul ofertei;

Anexa 2.1. Grila de verificare a conformității administrative a ofertelor ;

Anexa 2.2. Grila de evaluare tehnico-economică a ofertelor;

Anexa 3. Modele de declarații și formulare anexe la ofertă;

Anexa 4. Categori de cheltuieli indicative pentru proiectele finanțate în cadrul I.4, sub-măsura 3;

Anexa 5. Declarație de consimțământ privind prelucrarea datelor cu caracter personal;

Anexa 6. Model declarație privind respectarea principiului DNSH, inclusiv;

Anexa nr. 6.1. Autoevaluarea.

Anexa 7. Model contract